

FÜGGETLEN RENDÉSZETI PANASZTESTÜLET
✉: 1055 Budapest, Széchenyi rakpart 19.
☎: 1/441-6501 ☎: 06-1/441-6502
✉: titkarsag@repate.hu
🌐: www.repate.hu

Ügyszám: FRP/3/2017/Pan.

A Független Rendészeti Panasztestület

253/2017. (XI. 9.) számú

állásfoglalása

A Független Rendészeti Panasztestület (a továbbiakban: Testület) panaszos¹ 2017. január 2-án előterjesztett **panaszát** a 2017. szeptember 28-án megtartott zárt ülésén hozott döntése alapján

á t t e s z i

az intézkedést foganatosító szerv – Budapesti Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányság, valamint a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály – vezetőjéhez.

A vizsgált ügyben egyrésről alapjogot sértő intézkedés nem történt, másrészt alapjogot sértő intézkedés nem állapítható meg.

A Testület állásfoglalása ellen jogorvoslatnak helye nincs.

Indokolás

A panaszos elektronikus levélben előterjesztett beadványában — melyet határidőben, 2017. január 3-án, postai úton előterjesztett beadványában aláírásával is megerősített — a rendőrség 2016. december 18-án, a V úton foganatosított közlekedésrendészeti intézkedését és azt követően foganatosított előállítását és annak körülményeit kifogásolta.

I.

A panaszos beadványában előadta, hogy 2016. december 18-án hajnali 2 óra 25 perkor közúti ellenőrzés alá vonták Bp-en, a V. úton, a C. H. előtti útszakaszon, a felüljáróról való lehajtáskor. Az ellenőrzés során Drager Alkoholteszt mérővel először 0,64 mg/l, másodszor 0,59 mg/l eredményt mértek nála. Soha ezt megelőzően nem volt része hasonló intézkedésben és nem volt precedens olyan esetre, hogy ittasan vezetett volna. Azon az estén azzal a tudattal ült a volán mögé, hogy nem érezte, hogy még alkoholos befolyásoltság hatása alatt állna. Képességeit rendben érezte, és tudatát tisztának.

¹ Az Rtv. 93/A. § (8) bekezdése értelmében a panaszos személyes adatait töröltük.

Az ellenőrzés és az eljárás során azonban több furcsaságot és hiányosságot érzett, amikkel kapcsolatban szeretne panasszal élni. Azzal kapcsolatban, hogy milyen egy szabályszerű közúti ellenőrzési eljárás, nincs tapasztalata, azt sem tudja, hogy milyen tájékoztatási kötelezettség, bánásmód, jogi lehetőségek vannak előírva.

A panaszos azzal folytatja, hogy tisztában van azzal, hogy a jogszabályok nem-ismerete nem mentesíti a felelősség alól, azonban azt nem tartja jogszerűnek, hogy sem az intézkedés során, sem a rendőrsőn nem kapott tájékoztatást és felvilágosítást arról, hogy mi fog történni, és milyen állampolgári és jogi lehetőségei vannak. Ugyanakkor az eljárás során „ráutaló jelzéseket” kapott, hogy jobb lesz, ha együttműködik, mert ha nem, akkor rosszabb is lehet, és az intézkedés tovább tart.

A panaszos ezt követően kronológiai sorrendben felsorolja az eseményeket és a számára sérelmes elemeket, amelyek a következők:

A közúti ellenőrzés során jelzéssel megállították az úton és meg kellett fűjnia a szondát. Még soha nem fűjt szondát, elsőre nem sikerült, erre viszonylag fenyegetően jelezte az intézkedő rendőr, hogy fűjja meg rendesen, különben elviszik vérvételre és az sokkal rosszabb és több ideig is tart. Ezt követően sikerült a szondát megfűjni és az érték alapján azt kérte az intézkedő rendőr, hogy a panaszos adja oda az iratait és álljon félre az út szélére. Amikor félreállt, le kellett állítania a motort, és ki kellett szállnia a gépkocsiból. A közúti ellenőrzés során egy első és egy második mérési eredményt kellett produkálnia.

2016. december 18-án hajnalban a hőmérséklet átlagosan -4 és -10 fok volt Bp.. A panaszos öltözéke viszonylag vékony, alkalmi ruházat (szatén cső toppos ruha) volt, ezért az intézkedés során többször kérte az eljáró rendőröket, hogy valamelyik járműbe beülhessen, mert a mérések között várni kellett. A panaszos az eljárás alatti magatartását együttműködőnek írta le: nem állt ellen, és nem adta jelét annak sem, hogy az eljárást bármilyen módon szabotálná. Azt, hogy ilyen jellegű hibát korábban még nem követett el, úgy gondolja, hogy az iratai ellenőrzése során ezt lekérdezték. Ezek ellenére a rendkívül fagyos hidegben nem adtak lehetőséget arra, hogy ne a dermesztő hidegben kelljen várakoznia. Sérelmezi, hogy nem vették emberszámba, többszöri kérése ellenére, valamint annak ellenére, hogy láthatóan a ruházata nem volt alkalmas a fél órás fagyos hidegben történő várakozásra; nem adtak lehetőséget arra, hogy akár a saját gépjárműjébe vagy valamelyik rendőrautóba beülve várakozzon.

A második fűjásnál is közölték vele, hogy jobb, ha jól fűjja, mert ha nem, akkor elviszik vérvételre, és az sokkal rosszabb és több ideig is tart. Már a közúti intézkedéskor kérdezte a rendőröket, hogy mi az eljárás menete, de érdemben a helyszínen nem tájékoztatták. [Mikor azt kérdezte, meddig fog tartani, azt válaszolták, hogy nemsokára vége. Nem jelezték azt sem, hogy a második mérés után be fogják vinni a Bp. Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) kerületi rendőrkapitányságra, és arról sem, hogy bent fogják tartani. Sem a jogait, sem a lehetőségeit nem mondták el neki.]

A második mérés után a kerületi rendőrkapitányságra vitték, egy földszint folyosón leültették. Kérdésére, hogy meddig kell még várnia, és mi fog történni, annyit jeleztek, hogy picit várnia kell, mert nemsokára ki fogja hallgatni valaki. A panaszosnak ekkor az az érzése támadt, hogy az intézkedő rendőrök mihamarább le akarják tudni a vele kapcsolatos dolgaikat, és a papírmunkát. A következőkben az egyik rendőr aláírni valókat hozott azzal a megjegyzéssel, hogy ugye lemond az 5 órán túli fogva tartás esetén az étkezésről és a hozzátartozójának

értesítéséről. A panaszos ismét megkérdezte, hogy meddig fog tartani ez az egész, mert még nem volt ilyen helyzetben. A rendőr azt felelte, hogy mindjárt végeznek, ezért a panaszos aláírta a papírt.

A panaszos azt is kérdezte, hogy mégis mi fog történni, mik a jogai, erre az egyik intézkedő tiszt annyit reagált, hogy „most tényleg mondjam el? Ott van kinn a fogda előtt, menjen oda és olvassa el.” Ekkor a panaszos elkezdte a fogdák előtti előtérben lévő kifüggesztett papírokat elolvasni.

Közben megérkezett két másik rendőr egy előállított személlyel, és a panaszost kizavarták, hogy jogtalanul tartózkodik ott. Kicsit még várakozott a folyosón, majd bekísérték az egyik fogdába, és közölték, hogy ott várjon. A helyiségben nyitva volt az ablak, azért rettenetesen hideg volt, a radiátor is hideg volt. A panaszos jelezte, hogy hideg van, felfázásra hajlamos, és így már nagy eséllyel fel is fázhat. Az ügyeletes bement, jelezte, hogy a fűtésen nem lehet állítani, az ablakot becsukta. A panaszos kért takarót, mondta megnézi, mit tehet. Őt is megkérdezte a panaszos, hogy meddig kell maradnia. Az ügyeletes azt válaszolta, hogy meg kell várnia, amíg kihallgatásra sorra kerül. A panaszos úgy gondolja, hogy az ügyeletes és a két intézkedő rendőr is pontosan tudta, hogy már csak reggel, a következő műszakra érkező tiszt fogja őt kihallgatni. Ez előtt teljesen értetlenül áll, hiszen automatizált rutinnal lemondatták a hozzátartozó értesítéséről, az 5 órán túli étel jogáról, azaz félretájékoztatták.

Az ügyeletessel történt beszélgetés során a panaszos jelezte, hogy azért nem érti az egészet, mert a kollégái azt mondták, hogy nemsokára vége, erre bent tartják. Az ügyeletes érdemben nem mondott semmit, csak azt, hogy várnia kell a kihallgatásra. Ezek után a panaszos közölte, hogy akkor természetesen kéri, hogy értesítsék a férjét. Úgy gondolja, hogy nem volt jogszerű a tájékoztatása a rendőrök részéről, mert ha tudja, hogy bent tartják, természetesen üzent volna a férjének, vagy felhívja, hogy ne aggódjon. Az ügyeletes a panaszos férjét csak arról tájékoztatta, hogy a panaszost előállították a VI. ker. rendőrkapitányságra, arról, hogy mikor engedik ki, vagy, hogy mi történt, arról nem adott információt. A panaszos embertelennek tartja ezt a fajta eljárást, mivel nem tartja magát bűnözőnek. Ugyan elkövetett egy hibát, amikor volán mögé ült, mert úgy ítélte meg, hogy minden képessége és készsége birtokában van, és tiszta fejjel elindulhat haza. Ezt el is ismeri, de hangsúlyozza, hogy együttműködött a rendőrökkel és úgy érzi, hogy a rendőrök visszaéltek a jóhiszeműségével, ezért panasszal él a tapasztalt eljárási hiányosságok miatt. A panaszos hozzáteszi, hogy szerinte a rendőrség rossz megítélése is ebből fakad, hogy az eljárás alatt az ember csak adattá válik, elveszti emberi mivoltát.

Ezt követően kihívták a fogda elé, hogy pakoljon ki mindent a zsebéből, a táskájából, mert meg fogják motozni, felszólították, hogy szedje szét a telefonjait is, mert mindent nyilvántartásba vesznek, és elveszik tőle. A panaszos engedelmeskedett, a nála lévő tárgyakat nyilvántartásba vették, és egy rendőrnő megmotozta.

A két intézkedő rendőr papírokat tett elé, hogy írja alá őket. A panaszos kérte, hogy tájékoztassák, pontosan mit takarnak az iratokon szereplő paragrafusok, de nem tudtak felelni. Az egyik rendőr elment tájékozódni, majd mikor visszajött, elmondta a paragrafus tartalmát. A másik annyit mondott, hogy ott van kinn, olvassa el. A panaszos kiment, elolvasta, bár hozzáteszi, hogy nem biztos benne, hogy a kihelyezett anyagok teljes körűek vagy aktuálisak. A panaszos végigolvasta az elé tett anyagokat, és közölte, hogy a tájékoztatásra vonatkozó pontot nem fogadja el, mivel semmiről nem tájékoztatták az intézkedő rendőrök. Erre azt a választ kapta, hogy majd a kihallgató tisztánál tehet panaszt. [Egyébként később a kihallgató

tisztán sem tudott panaszt tenni, ő azt jelezte, hogy ezt írásban kell megküldenie a megfelelő címre postán, vagy e-mail-ben, 30 napon belül.]

Az aláírást követően kapta meg a szonda eredményeit is aláírásra, és ezek után bezárták, csak reggel vitték kihallgatásra. Reggel 8 óra 16 perc után hagyhatta el a kerületi rendőrkapitányságot.

A panaszos kérte a panaszának kivizsgálását és arról való tájékoztatását, hogy mi a közúti ellenőrzés szabályos eljárási rendje.

2) A panaszos 2017. február 22-én, elektronikus úton megküldte Budapest Rendőr-főkapitányának a 2016. december 18-án foganatosított rendőri intézkedés ellen előterjesztett panasz alapján indult közigazgatási hatósági eljárás – Testület állásfoglalásának kézhez vételéig történő - felfüggesztéséről szóló végzését.

II.

A Testület az ügy érdemi vizsgálata, a tényállás pontosabb megismerése érdekében felvilágosítást kért az ORFK Ellenőrzési Szolgálatán keresztül a Bp. Rendőr-főkapitányság (továbbiakban: BRFK) kerületi Rendőrkapitányságától (továbbiakban: illetékes rendőri szerv), valamint megküldeni kérte az üggyel kapcsolatos rendőrségi dokumentumokat és a konkrét kérdésekkel kapcsolatban a rendőrség álláspontját. A rendelkezésre bocsátott iratokból az alábbi releváns tények voltak megállapíthatóak.

A)

BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály által rendelkezésre bocsátott iratok

1) Az elfogás végrehajtásáról szóló, BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály állományába tartozó A. M. c. r. törzsőrmester által aláírt jelentés (továbbiakban: *elsődleges jelentés*) a következőket rögzíti.

A panaszost 2016. december 18-án 2 óra 25 perckor a Bp. kerület, V. út * sz. alatt a rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) 29. § (1) bekezdés alapján igazoltatták, az Rtv. 31. § (1) bekezdés alapján foganatosított átvizsgálást követően az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján – mint szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt – elfogták. Az intézkedés során kényszerítő eszközt nem alkalmaztak.

Az intézkedés alapjául szolgáló esemény rövid leírása szerint a fenti napon a jelentést író rendőr TISPOL akcióban vett részt, amely során a Bp. kerület V. út * sz. alatti helyen alkoholszondás ellenőrzést végzett, finn módszerrel.

Az ellenőrzés keretében a [*] forgalmi rendszámú gépjármű vezetőjét (a panaszost) megállásra intették, majd közölték vele, hogy alkoholszondás ellenőrzést fognak végrehajtani, melyet ő tudomásul vett. Előzetes figyelmeztetést követően Drager típusú elektromos szondát alkalmazták, melynek mérési eredménye 0,64 mg/l lett. K. L. r. őrnagynak jelentette az eredményt, aki utasította a jelentést író, hogy a mérést ismétlje meg a hordozható,

hitelesített légalkoholmérő berendezéssel. A panaszost ezt követően a szolgálati gépjárműhez kísérték, ahol nyilatkoztatták esetleges tüdőbetegségről, valamint testhőmérséklet emelkedésről, melyekre elmondta, hogy tüdőbetegségben nem szenved, testhőmérséklete nem emelkedett, a hiteles légalkoholmérő berendezést hajlandó megfűjni.

Az első eredményes fújásra 2 óra 30 perckor került sor, eredménye 0,64 mg/l lett, a mintavételi szelvény száma 1085. A második eredményes fújásra 2 óra 53 perckor került sor, amelynek eredménye 0,59 mg/l lett, a mintavételi szelvény száma [*]. A panaszos a mért adatokat elfogadta, ezt a mérési lapon aláírásával igazolta. A mérési lapok másodpéldányát, valamint a helyszínen kitöltött hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvek egy példányát átadták neki.

A mérési eredményekre való tekintettel a panaszos vezetői engedélyét elvették, és azt a mérési eredmények eredeti példányával, valamint a helyszínen kitöltött jegyzőkönyvvel együtt a jelentéshez mellékeltek. A fentieket jelentették K. L. r. őrnagynak, aki felvette a kapcsolatot az illetékes rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával, aki kérte a panaszos rendőrkapitányságra történő előállítását.

Előzetes figyelmeztetést követően az intézkedés során fogantatott átvizsgálás során a panaszos ruházatából és gépkocsijából közbiztonságra különösen veszélyes eszköz, bűncselekményből származó, vagy bűncselekmény elkövetésének eszköze nem került elő. A ruházatátvizsgálásra a rendőrkapitányságon került sor, tekintettel arra, hogy az intézkedés helyén azonos nemű járőr nem tartózkodott.

Az intézkedő járőr közölte a panaszossal, hogy az általa elkövetett Btk. 236. § (1) bekezdés szerinti, „járművezetés ittas állapotban” cselekményért vele szemben büntető feljelentést tesz, melyet ő megértett és tudomásul vett. A panaszost tájékoztatta továbbá az Rtv. szerinti panasztétel lehetőségéről és annak előterjesztésére rendelkezésre álló határidőről.

A jelentésben szereplő személyt és gépjárművet leellenőrizte a körözési nyilvántartási rendszerben és a Schengeni Információs Rendszerben, amelyben nem szerepeltek, valamint a panaszos vezetéstől eltiltás hatálya alatt nem állt.

A jelentés szerint a védelemhez való jog gyakorlására vonatkozó szóbeli közlés 2016. december 18-án 3 órakor megtörtént. Kiadták az előállítás okáról és idejéről szóló igazolást. A panaszost további intézkedés végett 3 óra 45 perckor adták át az illetékes rendőrkapitányságon.

A jelentés szerint az elfogás oka 2016. december 18. napján 8 óra 16 perckor megszűnt, ekkor a panaszos szabadon bocsátása megtörtént.

A panaszos ellen az általa elkövetett cselekmény miatt az intézkedő járőr büntető feljelentést tett.

A parancsnoki vélemény szerint az elfogás jogszerű, szakszerű és arányos volt.

2) A rendőri szerv rendelkezésre bocsátotta az előállítás dokumentációját.

a) Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontja alapján 2016. december 18-án 2 óra 25 perctől 2016. december 18-án 8 óra 16 percig személyi szabadságot korlátozó intézkedés alatt állt.

A panaszos aláírásával jelezte, hogy az előállítás időtartama alatt sérülése nem, de panasza keletkezett. Az igazolás tartalmazza továbbá a panasztételi lehetőségek jegyzékét.

b) A fogvatartott személy előállító helyiségben történő elhelyezésekor a szóbeli tájékoztatás végrehajtásáról és megértéséről, a hozzátartozó, illetve egyéb személy értesítéséről és az írásos tájékoztató átvételéről szóló nyilatkozat szerint a panaszos magyar nyelven szóban és írásban kapott tájékoztatókból megismerte az előállított személy jogait és kötelességeit, jogorvoslati lehetőségeit, továbbá az előállító helyiségég rendjéről szóló írásbeli tájékoztatót átvette.

A panaszos aláírásával kijelenti, hogy nem dohányzik, egészségügyi állapotából adódó különleges étkezési vagy egyéb igényei nincsenek, vallásgyakorláshoz kapcsolódó igényei nincsenek, hozzátartozó kiértékelését nem kéri. A panaszos az aláhúzással jelölt nyilatkozatokat 2016. december 18-án 4 órakor kézjegyével ellátta.

(Ugyanakkor a kiértékelendő személy adatainál a rubrika a panaszos férjének adataival (név, cím, telefonszám) ki van töltve és alatta a kiértékelés pontos ideje (2016. december 18., 5 óra 8 perc) szerepel. A kiértékelésről történő tájékoztatás a panaszos aláírásával igazoltan 2016. december 18-án 5 óra 25 perckor megtörtént.

c) A fogvatartott személy élelemmel történő ellátásáról szóló nyilatkozatot a panaszos aláírta. A dokumentum szerint az előállítás kezdő időpontja 2016. december 18., 3 óra 5 perc, a nyilatkozat aláírásának időpontja pedig 4 óra 1 perc.

Az irat szerint a panaszos 5 órát meghaladó fogva tartása esetére élelmezést nem kért.

d) Az előállított helyiségben elhelyezett fogvatartott személy őrzéséről és ellátásával kapcsolatos adatokról szóló nyomtatvány szerint a panaszost 3 óra 25 perckor helyezték el és 7 órakor hagyta el az előállítót.

e) A letéti tárgyakról szóló jegyzőkönyv alapján a letétezt 4 óra 55 perckor végezték el. A panaszos a letétbe vett tárgyait át aláírásával igazoltan aznap 7 óra 30 perckor hiánytalanul átvette.

3) Az elsődleges jelentést író A. M. c. r. törzsőrmester 2017. február 15-én az alábbi tartalommal tett kiegészítő jelentést.

2016. december 17-én 20 óra 00 perctől 08 óráig szolgálatot láttam el, amely során Bp. [cím] előtt, [*] ált. TISPOL "European Operádon Drugs & Alcohol" fokozott ellenőrzés keretén belül megállításra került a panaszos, alkoholszondás ellenőrzés céljából.

A panaszos megállítását követően, napszaknak megfelelően köszönt, közölte a nevét, szolgálati helyét, valamint jelvéyszámát. Az intézkedés alá vont irányába feltette azt a kérdést, hogy tüdőbetegségben, lázban, hőemelkedésben szenved-e, amelyre nemleges választ adott, ezt követően alkoholszondás ellenőrzést hajtott végre.

Az alkoholszonda kifújását követően az alkoholteszt pozitív eredményt mutatott. Ezt követően a panaszost a hiteles légalkoholmérő eszközhöz kísérte, amely az első, majd a második fújást követően is pozitív értéket mutatott. A történeteket jelentette K. L. r. őrnagy úrnak, aki azt az utasítást adta, hogy az intézkedést alá vont személyt állítsa elő az illetékes rendőrkapitányságra. A panaszossal közölte, hogy mivel 0,25 mg/1 liter feletti értéket fújt, ezért előállítják a BRFK kerületi Rendőrkapitányságára, amelyet a panaszos tudomásul vett. Az intézkedés alá vont együttműködően viselkedett, ezért vele szemben kényszerítő eszközt nem alkalmaztak. A kérdésére, miszerint közbiztonságra különösen veszélyes eszközt tart-e magánál, a panaszos nemleges választ adott.

Ezt követően elindultak az illetékes rendőrkapitányságra, a Sz. M. P. utcába. Mivel az intézkedés alá vont személy nő volt, az épületbe történő megérkezésüket a jelentést író jelezte szolgálatirányító parancsnoknak (Gy. A. r. törzsőrmester), hogy a parancsnok a megfelelő elhelyezésről gondoskodni tudjon.

A panaszossal közölte, hogy előállító helyiségbe fog kerülni, amelyet ugyan tudomásul vett, de közölte, hogy panasszal kíván élni, mivel a megállításkor az előállító helyiségre vonatkozó jogai és a kötelezettségei nem lettek vele közölve. A c. r. törzsőrmester felvilágosította, hogy az előállító helyiségre vonatkozó jogait és kötelezettségeinek a közlése azért nem történt meg a megállítási helyén, mert egyrészt ott nem tudhatták, hogy a kerületi szolgálatirányító parancsnoka kéri-e az ott történő elhelyezését, másrészt a helyszínen ilyen jellegű tájékoztatási kötelezettsége nincs.

Az előállító helyiségben történő elhelyezése előtt megmutatta neki a fogva tartott jogait és kötelezettségeit, felajánlotta neki, hogy felolvassa neki, de erre ő nem tartott igényt, azt önállóan elolvasta és tudomásul vette. Az előállító helyiségbe történő elhelyezését a kerületi rendőrkapitányságon dolgozó rendőr kollegina végezte el.

Ezt követően megírta a személyi szabadság korlátozásáról szóló jelentést. Az illetékes rendőrkapitányságra érkező Közlekedésrendészeti Parancsnoknak (F. T. r. őrnagy) jelezte, hogy az intézkedés alá vont az előállító helyiségbe történő elhelyezésével és erre való tájékoztatás elmaradásával kapcsolatban panasszal kíván élni, aki erre azt válaszolta, hogy a megállítási helyén nem még nem lehetett tudni, hogy a személy előállító helyiségbe fog kerülni, ezért nem is volt szükséges az oda vonatkozó jogainak, valamint kötelezettségeinek közlése. F. T. r. őrnagy aláírta a jelentést, majd távozott a rendőrkapitányságról.

Az intézkedéssel kapcsolatosan meghallgatták a jelentést író is a rendőrkapitányságon, aminek végeztével a szolgálatát tovább folytatta. A szolgálat végén K. L. r. őrnagynak szóban jelentette az esetet, aki ezt tudomásul vette.

4) Az elsődleges jelentést író r. törzsőrmester társa, H. I. c. r. zászlós 2017. február 15-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

2016. december 17-én 20 óra 00 perctől 18-án 08 óra 00 percig [...] ált. számon elrendelt TISPOL (European Operation Drugs & Alcohol) közlekedésrendészeti akcióban vett részt A. M. c. r. törzsőrmesterrel, ami az ittas járművezetők kiszűrésére irányult. Az éjszakai órákban járőr társa ellenőrzés alá vont egy gépkocsit, amelyet egy női személy vezetett, és ami 1 férfi utassal volt terhelve.

A járművezetőt [cím] előtt intézkedés alá vonta, mely kiterjedt az okmányainak ellenőrzésére, illetve arra, hogy a vezetés megkezdése előtt fogyasztott-e szeszes italt, amit kézi elektromos alkoholszondával ellenőrzött. Az alkoholszonda pozitív értéket mutatott, ezért közölte vele, hogy amennyiben nincsen tüdőbetegsége, láza vagy hőemelkedése, akkor a helyszínen lehetősége van a hitelesített Drager gyártmányú alkoholszondás ellenőrzésre, melyet megértett és az ellenőrzésnek önként alávetette magát.

A helyszínen telepített hitelesített alkoholszondát mind a két esetben sikeresen kifújta, melynek kinyomtatott eredményeit saját kezűleg aláírta.

Az intézkedés alá vont személy együttműködő volt, az intézkedő rendőr utasításainak eleget tett. Az ellenőrzés végén K. L. r. őrnagy felvette a kapcsolatot a BRFK kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával, aki közölte, hogy a járművezetőt további intézkedés megtétele végett, állítsa elő a rendőrkapitányságra.

Az eljárás alá vont személlyel közölte, hogy az általa korábban vezetett járművéből az értékeit vegye ki, azt zárja le, mert a BRFK kerületi Rendőrkapitányságra előállítják, ahol az esettel kapcsolatban meghallgatják. A tájékoztatást az intézkedés alá vont megértette. Tekintettel arra, hogy eljárás alá vont személy együttműködő volt, vele szemben semmilyen kényszerítő eszközt nem alkalmaztak, és nem helyeztek kilátásba.

Az említett rendőrkapitányság épületében, az előállított személyt az előállító helyiség előtt lévő székre ültette, jelezte az ott szolgálatot teljesítő Gy. A. r. törzsőrmester szolgálatirányító parancsnoknak, hogy az előállított személyt utasításukra előállították, és jelenleg az előállító helyiség előtt ül.

Ezután megkezdtek az intézkedésről jelentést a leíró helyiségben elkészíteni. Az előállított személyre a rendőrkapitányság női tagja felügyelt, aki ruházatát átvizsgálta, majd az előállító helyiségbe kívánta elhelyezni. Ennek során a panaszos kifogásolta, hogy az intézkedés helyszínén nem közölték vele, hogy előállító helyiségben lesz elhelyezve, amelyről egyébként a helyszínen nem volt tudomása a jelentést írónak.

A panaszos a jogait és kötelezettségeit elolvasta az előállító helyiség ajtajára kifüggesztett iratról, ezután bement a helyiségbe. Ekkor közölte, hogy a jogaira és kötelezettségeire való figyelmeztetés elmaradása miatt panasszal fog élni, mert már volt ilyen ügye, és most is meg fogja azt tenni.

A panaszának közlése és az ügyirat elkészítése után a c. r. zászlós jelentette az akcióban résztvevő F. T. r. őrnagynak, hogy a személyi szabadságot korlátozó jelentés elkészült, kéri a parancsnoki kivizsgálást. A parancsnoki kivizsgálás közben jelezték, hogy előállított személy panaszt kíván tenni azzal kapcsolatban, hogy a helyszínen nem közölték vele az előállított helyiségben történő magatartási normákat, jogait és kötelezettségeit, melyre közölte, hogy azt nem is kell tudni a helyszínen, ezért a jelentést aláírta, az intézkedést jog- és szakszerűnek minősítette.

Ezután az intézkedéssel kapcsolatosan meghallgatták az intézkedő rendőröket a rendőrkapitányságon. A meghallgatás után negyed hét óra körül a rendőrkapitányság épületét elhagyta, majd szolgálatát továbbfolytatta.

A r. zászlós jelentésében megjegyezni kívánta, hogy előállított személy ittassága miatt folyamatosan, összefüggéstelen, az ügygel nem kapcsolatos magánéleti dolgokról beszélt, járása dülöngélő, bizonytalan volt.

5) A rendőrség megküldte a két intézkedő rendőr nevére szóló, intézkedés napjára kiállított „Eligazítás a napi feladatok ellátásához” elnevezésű dokumentumot, amely alátámasztja, hogy a gépkocsizó járőrszolgálatuk során a részükre meghatározott feladat a Tispol European Operation Drugs&Alcohol fokozott ellenőrzés végrehajtása volt.

6) Az illetékes rendőrkapitányság Bűnügyi Osztályának vezetője 2017. január 4-én kelt átiratában arról tájékoztatta a BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztályának vezetőjét, hogy a panaszossal szemben a Büntető Törvénykönyvről szóló 2012. C. törvény (továbbiakban: Btk.) 236. § (1) bekezdésében ütköző és a szerint minősülő közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású jármű vezetésével ittas állapotban elkövetett járművezetés vétségének elkövetése miatt hatóságuk nyomozást folytat. Ennek oka, hogy 2017. december [cím] szám előtt foganasított intézkedés során a panaszossal szemben alkalmazott Drager alkoholteszt 0,64 mg/l értéket mutatott, majd ezt követően hiteles légalkoholmérő eszközt alkalmaztak vele szemben, amely 2 óra 30 perckor 0,64 mg/l, majd 2 óra 53 perckor 0,59 mg/l értéket mutatott.

Az eljárás alapjául szolgáló intézkedést az Osztály dolgozói foganasították, ezért az intézkedést követően az előállítással kapcsolatban keletkezett panaszt kivizsgálás céljából továbbítják.

7) A BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztályának vezetőjének 2017. január 6-án kelt hivatalos feljegyzése rögzíti, hogy szolgálati mobiltelefonján felvette a kapcsolatot a panaszossal, aki közölte, hogy az igazoláson jelölt panaszát továbbra is fenntartja, valamint tájékoztatta, hogy a panaszát megküldte a Testületnek is és kéri annak vizsgálatát.

8) A rendőrség megküldte továbbá a BRFK Rendészeti Szervek Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály 2017. december 17. napjára készített szolgálat-tervezetét, az intézkedést foganasító rendőrök gépjárművének menetleivel, az intézkedéssel érintett hitelesített Drager 9510 típusú készülék nyilvántartását –amely rögzítette a 0,64 mg/l és 0,59 mg/l értékeket.

Megküldték továbbá a Budapesti Rendőrfőkapitány Rendészeti helyettesének 2016. december 12-én elrendelt feladattervét, amely 2016. december 16., 17. és 18. napjára a „TISPOL European Operation Drugs and Alcohol” közlekedésbiztonsági ellenőrzés végrehajtását rögzíti. A feladatterv az ellenőrzés területi kijelölésénél külön nevesíti a [cím], valamint kijelöli az egyes napokra kijelölt parancsnokokat és feladatukat, az állomány felkészítésének és eligazításának rendjét.

A dokumentumok részletesebb ismertetésétől a Testület eltekint, mivel az intézkedés és panasz szempontjából nem tartalmaznak releváns/új információt.

9) A Közlekedésrendészeti Főosztályának vezetője átiratában a panasszal kapcsolatos kivizsgálás eredményeként 2017. február 22-én kelt az alábbiakról tájékoztatta a BRFK Hivatalának vezetőjét.

2016. december 17-én 22 órától 18-án 5 óra 30 percig a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály - a kerületi rendőrkapitányságok állományát bevonva - közlekedésrendészeti fokozott ellenőrzést hajtott végre a [*] ált. számú feladatterv alapján. Az ellenőrzés fő célja az ittas járművezetők forgalomból történő kiszűrése volt. A feladatban résztvevő állomány két nagyobb létszámú csoportban, több helyszínen hajtotta végre az ellenőrzéseket. Az ittasság ellenőrzése úgynevezett "finn-módszerrel" történt. Ennek lényege, hogy a forgalmi sávban megállított jármű vezetőjétől az intézkedő rendőr nem kér el okmányokat, csak elektromos alkoholtesztet alkalmaz. Pozitív eredmény esetén félreállítják a járművet és az okmányokat csak ilyen esetben kérik el. Az ilyen típusú ellenőrzés lehetővé teszi, hogy az adott időben az úton közlekedő valamennyi járművezető ellenőrzés alá kerüljön.

2016. december 18-án 2 óra 25 perckor a [cím] előtt H. I. c. r. zászlós és A. M. c. r. törzsőrmester (beo.h.: BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály Forgalmfelügyeleti és Biztosítási Osztály Motoros Alosztály) megállította az [*] forgalmi rendszámú személygépkocsit, melyet a panaszos vezetett.

A járművezetővel szemben A. M. c. r. törzsőrmester elektromos alkoholtesztet alkalmazott, mely 0,64 mg/l értéket jelzett. Ezért nevezettet félreállították és vele szemben intézkedést kezdeményeztek. Az intézkedés során tájékoztatták a hölgyet, hogy lehetőség van a helyszínen hitelesített légalkoholmérő berendezés alkalmazására, mely a vérmintavétel során beszerzett bizonyítékkal egyenértékű. A hölgy hajlandó volt alávetni magát a műszeres ellenőrzésnek. Az eszköz alkalmazása előtt nyilatkoztatták a járőrök esetleges tüdőbetegségéről, illetve hőemelkedéséről, melyekre nemleges választ adott. Miután így a műszer alkalmazásának alapvető kizáró okai nem voltak, a hölgy első alkalommal 2 óra 30 perckor (0,64 mg/l), majd második alkalommal 2 óra 53 perckor (0,59 mg/l) eredményesen megfújta a készüléket. A mérések eredményét a hölgy a helyszínen elfogadta, az alkoholfogyasztás tényét a jegyzőkönyv aláírásával. (A mérésekről készített jegyzőkönyveket, valamint a kinyomatokat a panaszos helyszínen aláírta, e nélkül a rendőröknek szakértői vizsgálatához szükséges vér- és vizeletminta vételre kellett volna intézkedniük.)

Az ittasság ellenőrzésére alkalmazott eszközökkel kapcsolatos kérdésre az átirat rögzítette, hogy a megállítást követően az [*] sorszámú Drager 6810 típusú elektromos alkoholtesztet, majd az [*] sorszámú Drager 9510 típusú hitelesített légalkoholmérő készüléket alkalmazták. A rendőrkapitányságon további alkoholellenőrzés nem történt.

A hiteles eszközzel mért adatok alapján vele szemben fennállt a járművezetés ittas állapotban vétség elkövetésének gyanúja. Az eredményt a járőrök jelentették a helyszíni parancsnoknak, K. I. r. őrnagynak. Ő a kialakított szakmai protokollnak megfelelően ezt követően felvette a kapcsolatot a területileg illetékes, BRFK kerületi Rendőrkapitányság szolgálatirányító parancsnokával és tájékoztatta a bűncselekmény elkövetés gyanújáról. A szolgálatirányító parancsnok kérte a panaszos előállítását a rendőrkapitányságra. Ennek megfelelően a járőrök közölték a hölgygel, hogy cselekménye miatt büntető feljelentést tesznek vele szemben, valamint előállítják a kerületi rendőrkapitányságra, meghallgatásának céljából. A rendőrkapitányságra történt beérkezést követően a hölgyet átadták a szolgálatirányító parancsnoknak, aki az előállító helyiségben helyezte el a fogvatartottat. Ezt követően az intézkedő járőrök az írásos tevékenységüket végezték el, melyet 3 óra 45 perckor fejeztek be. Ezt követően meghallgatásukra várakoztak az épületben, melyre kb. 5 óra 50 perckor került

sor. A két járőrt párhuzamosan két személy hallgatta meg, melynek befejezését követően 6 óra 15 perckor elhagyták az épületet.

A Testület által feltett konkrét kérdésekre az alábbi válaszokat adta a főosztályvezető.

Az ellenőrzés célja az adott útszakaszon az ittas vagy bódult állapotú járművezetők forgalomból történő kiszűrése volt.

Az intézkedést a járőrök a Rendőrségről szóló 1994. évi XXXIV. törvény (a továbbiakban: Rtv.) 1§ (2) bekezdés 4. pontjában meghatározott, közlekedési hatósági jogkörben eljárva, az Rtv. 13.§ (1) bekezdésében előírt kötelezettségnek eleget téve, az Rtv. 44.§ (1) bekezdés c) pontjának felhatalmazása alapján kezdték meg és hajtották végre.

A megállítási körülményeire vonatkozó és az ott elhangzott tájékoztatással kapcsolatos kérdésre az átirat rögzítette, hogy a rendőrök a panaszos gépkocsiját a [cím] szám előtt, a legbelső forgalmi sávban állították meg. Az adott útszakaszon négy forgalmi sáv van kialakítva. A panaszos a Ny. téri felüljáróról érkezett az ellenőrzés helyszínére, ami a felüljáró vége után kb. 30-40 méterre volt. A nagy létszámban végrehajtott ellenőrzés során a négy forgalmi sávról két sávra szűkítették a rendőrök az érkező forgalmat és minden járművet ellenőriztek, kizárólag alkoholtesztet alkalmazva a járművezetőkkel szemben. A panaszos esetében az alkoholtesztet 0,64 mg/l értéket mutatott, ezért az intézkedő rendőr utasította, hogy álljon félre a járművel a legszélső forgalmi sávba, ahol igazoltatással kezdték meg az intézkedést. Ezt követően elmondták, hogy az alkoholtesztet eredménye alapján alapos a gyanú, hogy a panaszos alkoholt fogyasztott. Tájékoztatták arról, hogy az érték alapján vagy hitelesített légalkoholmérő berendezést kell alkalmazniuk, vagy elő kell állítaniuk vér- és vizeletminta vétel céljából. Tájékoztatták továbbá - az egyébként helyszínen lévő - hitelesített légalkoholmérő készülék alkalmazásának feltételeiről. Elmondták, hogy a műszer sikeres alkalmazása - amennyiben az intézkedés alá vont a mért eredményt elfogadja, - egyenértékű a mintavétel során beszerzett bizonyítékkal. Tájékoztatták, hogy a műszert két alkalommal, 15 perc eltéréssel kell megfűjni. Az intézkedések e szakaszában a rendőr ettől több információt nem tud adni, hiszen a további intézkedés attól függ, hogy sikerül-e két érvényes eredményű fűjást végrehajtania az érintettnek.

A műszer alkalmazása a korábban leírtak szerint zajlott, majd ezt követően a szintén korábban leírt tájékoztatást adták meg. Ekkor még továbbra sem tudtak arról információt adni, hogy az előállítás során el fogják-e helyezni az előállító helyiségben, mikor fog megtörténni a meghallgatása, illetve milyen hosszú ideig tart az egész intézkedés. Mindezekről a rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő Készenléti Csoportvezető tiszt tud hozzávetőleges információt közölni.

A panaszos magatartását és viselkedését célzó kérdésre a vezető leírta, hogy a közterületen végrehajtott intézkedés során a panaszos végig együttműködő volt a rendőrökkel.

A testületi tag intézkedés hangnemére vonatkozó kérdésével kapcsolatban a tájékoztatás rögzítette, hogy a helyszínen lévő parancsnok, aki az intézkedéstől 10-20 méterre tartózkodott, nem észlelt olyan emelkedett hangvételt, feltűnő gesztikulációt, ami azt jelezte volna, hogy feszült az intézkedés légköre. Mindkét járőrt higgadt, türelmes embernek ismerik közvetlen parancsnokaik, ugyanakkor kellő határozottsággal hajtják végre az intézkedéseket. A járőrök arról nyilatkoztak, hogy a panaszos együttműködő volt, rendőrök utasításait a panaszos maradéktalanul végrehajtotta. Sem kényszerítő eszköz alkalmazására, sem durva

bánásmódra nem került sor. A fentiekből feltételezhető, hogy kulturált hangnemben folyt az intézkedés.

Azon panaszosi állítással kapcsolatban, miszerint a rendőrök megfenyegették a panaszost, hogy jobb, ha együttműködik, mert különben rosszabbul jár, az átirat leírja, hogy az ittas járművezetőkkel szemben végrehajtott intézkedések során gyakran előfordul, hogy az ellenőrzött személy megpróbálja megghiúsítani az ittasság ellenőrzését különböző módokon. Például nem fújja, hanem szívja a levegőt a készülék előtt, vagy szándékosan kevés levegőt fúj az eszközbe. Olyankor a rendőrök felhívják az érintett figyelmét, hogy a műszeres ellenőrzésre viszonylag rövid idő áll rendelkezésre, és azt követően vér- és vizeletminta vételre kell intézkedniük. Mivel az emberek többsége esett már át vérvételen, és erről többnyire kellemetlen emlékeket őriz, ezt a közlést sokan fenyegetésként élik meg. A valóságban azonban az intézkedés további menetéről kap tájékoztatást a személy. Nem ritka, hogy az alkoholtesztet csak többszöri próbálkozásra tudja megfújni valaki, ilyenkor természetesen hangozhatnak el felszólítások a rendőr részéről, hogy erősebben, vagy hosszabban fújja a levegőt. Nem zárható ki, hogy ezt valaki fenyegetésnek éli meg, azonban az a tény, hogy az évente végrehajtott több tízezres nagyságrendű alkoholtesztet alkalmazás miatt ilyen jellegű panasz elvétve érkezik, azt támasztja alá, hogy az ilyen jellegű felszólítások nem keltenek félelemérzetet a gépjárművezetőkben. A vizsgált intézkedés során az alkoholtesztet másodjára, míg a hitelesített készüléket probléma nélkül megfújta a panaszos, a rendőrökkel egybehangzóan ő is állítja, hogy együttműködő volt, így tehát életszerűtlen, hogy mindeközben a rendőrök többször megfenyegették volna.

Arra a kérdésre, hogy a leírt beadványban közölték alapján a panaszos úgy érezte, hogy nem vették emberszámba, a kivizsgálás rögzíti, hogy amennyiben utasítások hangzanak el egy intézkedés során, ahol az intézkedés alá vontban tudatosul, hogy nem tehet meg bármit, amit szeretne, mindeközben ezt kívülálló személyek is láthatják, kelthet olyan érzéseket benne, hogy nem veszik emberszámba.

A valamelyik gépjárműben történő várakozás helyett a hidegben történő várakozással kapcsolatos kérdésre a tájékoztató levél megállapítja, hogy a hitelesített légalkoholmérő készülék alkalmazása esetén a két mérés közötti 15 perc várakozás ideje alatt a mérési jegyzőkönyvek kitöltése zajlik, melyen több kérdést is meg kell válaszolnia az intézkedés alá vontnak. Ettől függetlenül sem engedik meg a járőrök, hogy a személy visszaüljön a saját gépkocsijába, hiszen az az intézkedés eredményes befejezését megghiúsíthatja. (Előfordulhat, hogy az intézkedés alól úgy próbálja kivonni magát az eljárás alá vont személy, hogy bezárkózik a járművébe.) Az intézkedő rendőrök egyike sem emlékezett arra, hogy a panaszos kifejezetten kérte volna, hogy a hideg miatt beülhessen egy járműbe. Mindketten azt válaszolták erre a kérdésre, hogy ilyen irányú kifejezett kérésre beültették volna a szolgálati gépkocsijukba a hölgyet. Megjegyezték ugyanakkor, hogy a várakozás ideje alatt a hölgy a rendőrautóhoz sétáló utasával beszélgetett.

Az előállítás jogalapjával kapcsolatban az átirat deklarálja, hogy mivel a panaszos elfogadta a mérési eredményeket, elismerte az alkoholfogyasztás tényét, és az eredmények alkalmasak voltak az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége alapos gyanújának megállapítására, a járőrök őt szándékos bűncselekmény elkövetése miatt elfogták, az Rtv. 33.§ (1) bekezdés a) pontja alapján az illetékes hatóság elé állították.

Az előállítás okáról történő tájékoztatás megtörténteire vonatkozó kérdéssel kapcsolatban a vizsgálat kimondja, hogy a járőrök közölték a hölgygel, hogy bűncselekményt követett el, ami

miatt büntető feljelentést tesznek vele szemben, valamint meghallgatásának céljából előállítják az illetékes kerületi rendőrkapitányságra. Annak várható időtartamáról nem nyilatkoztak, hiszen ők sem tudhatták, hogy mikor bocsájtják majd szabadon a panaszost.

Az előállítás pontos hosszáról, illetve annak időtartama alatt végrehajtott egyes cselekményekről az illetékes kerületi rendőrkapitányság tud érdemben nyilatkozni, a kiértékelésre és az élelmezésre vonatkozóan a járőrök úgy nyilatkoztak, hogy az ezzel kapcsolatos ügyintézés a Készenléti Csoportvezető tiszt hajtotta végre. A járőrök úgy nyilatkoztak, hogy nem voltak jelen olyan párbeszédnél, ahol bárki úgy tette volna fel a kérdést, hogy "ugye lemond az étkezésről és a hozzátartozó értesítéséről?". Ugyanezen okból a járőrök nem tudták megmondani miért a Készenléti Csoportvezető tiszt beszélt a panaszos férjével, továbbá azt sem, hogy mit közölt vele

Azon panaszosi állítással összefüggésben, hogy a panaszost nem tájékoztatták jogairól és kötelességeiről, a kivizsgálás részben megismétli A. M. c. r. törzsőrmester jelentésében foglaltakat, valamint kitér rá, hogy a panaszos is leírja panaszában, hogy végigolvasta az elé tett iratokat illetve, hogy több kérdést is feltett az azokon szereplő jogszabályi hivatkozásokkal kapcsolatban. Ez arra enged következtetni, hogy elegendő időt biztosítottak számára e tevékenység végrehajtására.

Az előállítás körülményeiről, a ruházátvizsgálás és ahhoz tartozó egyéb cselekményekről, a kihallgatás hosszáról szintén a kerületi rendőrkapitányság tud érdemben nyilatkozni

A panaszjogról való tájékoztatással kapcsolatos kérdésre a következőket rögzítette a tájékoztató levél. A teljes intézkedés a megállítás pillanatától a szabadon bocsájtásig értelmezhető, mely több részintézkedésből állt össze. Ebből a közlekedésrendészeti állomány a megállítástól a rendőrkapitányságra történő beszállításig, és ott a Készenléti Csoportvezetőnek történő átadásáig vett részt, tehát a járőrök intézkedése ezzel zárult. Ezt követően a gyanúsított kihallgatásáig történő őrzésének jogszerűségéért a Készenléti Csoportvezető felelt, majd a kihallgatást követően az azt végrehajtó tiszt zárta le az intézkedést a panaszos szabadon bocsájtásával. Mindhárom részidőszakban jelezte a panaszos a panasztételi szándékát, melyről minden, az intézkedésben résztvevő személynek tudomása volt. A főosztályvezető álláspontja szerint a panasszal érdemben az intézkedés lezárulását követően kellett, vagy kellett volna foglalkoznia a Készenléti Csoportvezetőnek, vagy a kihallgató tisztnak. A panaszjogról történő tájékoztatás megtörtént a kihallgatás végén, amikor a kihallgatást végző tiszt kiadta a fogva tartás időtartamáról szóló igazolást. Ezen panaszos írásban is megjelölte, hogy az előállítás időtartama alatt panasza keletkezett.

B)

Az illetékes rendőrkapitányság által rendelkezésre bocsátott iratok a következők.

1) Az intézkedés napján szolgálatirányító parancsnoki feladatokat ellátó Gy. A. r. törzsőrmester 2017. február 14-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

A panaszban leírt időben -2016.decembe 18-i napon- 07 óráig szolgálatirányító parancsnoki feladatokat látott el, amikor 3 óra 10 perc körüli időben a BRFK KLFO munka társai egy főt a rendőrkapitányságra előállítottak. Az előállítást megelőzően nevezett személyt a BRFK KLFO munkatársai 2 óra 25 perckor intézkedés alá vonták a [cím] alatti helyen, majd őt elfogták ittas járművezetés bűncselekménye miatt. A helyszíni intézkedés 2 óra 53 perckor

került befejezésre. Az épületbe való megérkezést követően a BRFK KLFO munkatársai tájékoztattak az intézkedésről, majd megkezdtek a nevezett személy előállító egységben történő befogadását.

A befogadás során a panaszost a BRFK KLFO munkatársai a 22/2015.(V.I. 10.) BRFK intézkedés 3-as és 4-es számú mellékletein nyilatkoztatták a hozzátartozó kiértesítésének lehetőségéről, valamint az előállítás során kérhető élelmezésről, továbbá tájékoztatták az előállítás alatti jogairól és kötelezettségeiről. A panaszos a nyilatkozaton az élelmezést nem kérte és a hozzátartozó, illetve egyéb személy kiértesítéséről lemondott, majd 5 óra körül időben a kiértesítést mégis kérte. A kiértesítendő, személyként a férjét, G. A.-t nevezte, meg akit a [*]-as telefonszámon a jelentést író 5 óra 8 perckor kiértesített. A kiértesítendő személy az előállítandó személlyel kapcsolatos szükséges tájékoztatást megkapta, melyet megértett és tudomásul vett. A sikeres kiértesítésről az előállított személyt is tájékoztatta lett, 5 óra 25 perckor. Ezt a körülményt a nyilatkozaton is feltüntetésre került.

A panaszos beadványában egy párbeszédre hivatkozik, mely az az illetékes kerületi rendőrkapitányság munkatársai részéről nem hangzott el, az előállítottat a KLFO munkatársai fogadták be. Az előállított személy és a KLFO-s munkatársak közötti párbeszédet a r. törzssőrmester nem hallotta.

A panaszost a befogadás megkezdése előtt nyilatkoztatta arról, hogy sérülése keletkezett-e, rendőri bántalmazást panaszol-e. A feltett kérdésekre nemleges választ adott, az eljárási cselekménnyel kapcsolatos kérdésére („*meddig kell még itt lennem*”) a szükséges tájékoztatást az előállítás időtartamáról megkapta, melyet megértett és tudomásul vette. További kérdése nem volt.

A fentebb megnevezett nyilatkozatok megtekintéséhez és azok átolvasásához a rendelkezésre álló időt biztosították a panaszosnak, azokkal kapcsolatosan kérdés, észrevétel nem hangzott el részéről. A nyilatkozatok egyébként a rendőri jelentés mellékleteit képezik, azok belső használatra készülnek, és további dokumentációt igényelnek a rendkívüli őri feladatokat ellátó munkatárs részéről.

Az előállított személynél a befogadást megelőzően részletes ruházátvizsgálatot hajtott végre egy női munkatárs. Az intézkedés fogantatása nem szeméremsejtő módon történt.

Nevezett személynek a befogadás során személyes tárgyai értékei a letéti jegyzőkönyvben rögzítésre kerültek (4 óra 55 perckor), a panaszos mobiltelefonja szétszedésre került, melyet önként végrehajtott. A szétszedés indoka az volt, hogy a jegyzőkönyvben a telefon azonosítószáma, SIM kártya száma, esetleges memória kártya száma a félreértések elkerülése végett rögzítésre kerüljenek.). A jegyzőkönyv másodpéldányát átadták a panaszosnak

A panaszost a II-es számú előállító helyiségben helyezték el, ahol 4 óra 55 perctől 7 óra 30 percre tartózkodott. Mivel a panaszos a befogadás során jelezte, hogy fázik ezért az ügyeleti helyiségben elhelyezett pokrócot adták át neki. A panaszos őrzését egy fő hajtotta végre.

Az elhelyezést követően a panaszos a jelentést író szolgálatirányító parancsnok valamint az őrzést végrehajtó rendőr felé panaszt, észrevételt nem közölt.

A személyes szabadságot korlátozó intézkedés a panaszos meghallgatását követően 8 óra 16 perckor megszűnt, a részére átadott igazolás ellenében szabadon bocsátották.

2) Az illetékes rendőrkapitányság Bűnügyi Technikai Csoport állományába tarozó V. L. r. hadnagy, nyomozó. 2017. február 16-án az alábbi tartalommal tett jelentést.

2016. december 18-án a hajnali órákban - arra nem emlékszik, hogy pontosan mennyi idő volt – D. M. r. főhadnagy (Készenléti Csoportvezető) közölte vele és nyomozó társával, K. I. r. hadnaggal, hogy két ittas vezetőt - egy hölgyet és egy urat - fognak a kapitányságra előállítani és az ezekkel kapcsolatos azonnalos intézkedések végrehajtásával minket bíz meg. A két kihallgatás közül az egyik a panaszossal szemben, a másik pedig a ***/2016. bü. számon került elrendelésre. A két ügyben párhuzamosan dolgoztak, a jelentést író egy-egy intézkedő rendőrt - jelen ügyben H. I. -t - hallgatta ki. A feladatok elvégzését követően a kollégával úgy egyeztek meg, hogy ő fogja kihallgatni a panaszost, a jelentést író a másik ügy gyanúsítottját. Ezt követően meg is kezdtük a kihallgatásokat. A jelentést író az intézkedés napján nem beszélt a panaszossal, vele nem is találkozott, ezért a panaszában előadottakkal kapcsolatban érdemben nyilatkozni nem tud.

A nyomozás befejezését követően iratismertetést tartott a panaszosnak, akinek részére teljes iratmásolatot adott át.

3) Az intézkedés napján készenléti csoportvezetői feladatokat ellátó D. M r. főhadnagy 2017. február 17-én az alábbi tartalommal tett jelentést.

2016. december 17-én 9 órától 2016. december 18-án 9 óráig készenléti csoportvezetői feladatokat látott el. A fenti időszakban a csoportvezető alárendeltségében K. I. r. hadnagy és V. L. r. hadnagy készenléti nyomozóként, V. Cs. r. főtörzsőrmester bűnügyi technikusként volt beosztva.

A panaszban előadottakkal kapcsolatban a jelentés rögzíti, hogy a szolgálatirányító parancsnok értesítette, hogy előállították a panaszost ittas járművezetés megalapozott gyanúja miatt. Ekkor a készenléti csoportvezető utasította a nyomozókat, hogy kezdjék meg az ügy feldolgozását, ezen belül pedig az intézkedő rendőrök tanúkénti, és a panaszos gyanúsított ki hallgatását. Azt nem határozta meg külön, hogy melyik nyomozó melyik munkafolyamatot végezze el, ez egymás közötti megbeszélés tárgyát képezte.

A r. főhadnagy a panaszossal személyesen nem találkozott, kihallgatását végül K. I. r. hadnagy úr fogatosította, a kihallgatást követően pedig átadta az elkészült iratokat. A r. főhadnagy ezt követően intézkedett a vezetői engedély megküldéséről és az iratok ügyészség részére történő bemutatásáról, az ehhez szükséges iratokat állította elő.

A fentiek miatt a panasznak arra a részére tud csak reagálni, amelyik az előállítás időtartamának hosszát sérelmezte. Tekintettel arra, hogy a panaszos ekkor ittas állapotban volt, és a Büntetőeljárás Törvény előírja, hogy csak attól lehet jegyzőkönyvet felvenni, akinek az állapota ezt lehetővé teszi (tehát jelen esetben józan), szükség volt rá, hogy kivárjuk azt az időszakot, amíg a panaszos véralkoholszintje lecsökken, és kihallgatható állapotba kerül. Ittas állapotban lévő személyt a vonatkozó törvényi előírások alapján nem lehet kihallgatni. Erre való tekintettel nem kezdték meg a panaszos azonnali kihallgatását, hanem az előállítását követően vártak kb. 3,5 órát. Amint a panaszos kihallgatható állapotba került, K.I. r. hadnagy haladéktalanul megkezdte a kihallgatását.

Emiatt az osztály eljárását szakszerűnek, jogszerűnek tartja, fegyelmi felelősségüket nem ismeri el.

4) Az intézkedés napján készenléti nyomozói feladatokat ellátó K. I. r. hadnagy 2017. február 17-én kelt jelentése a következőkről számol be.

2016. december 17-én 9 órától 2016. december 18-án 9 óráig készenléti nyomozói feladatokat látott el V. L. r. hadnagy nyomozótársával, V. Cs. r. főtörzsőrmester bűnügyi technikussal, D. M. r. főhadnagy (Készenléti Csoportvezető) irányítása alatt.

A panaszban előadottakkal kapcsolatban a jelentés rögzíti, hogy a Készenléti csoportvezető értesítette, hogy előállítottak két személyt, egy hölgyet és egy urat ittas járművezetés megalapozott gyanúja miatt.

V. L. r. hadnagy nyomozótársával történt megbeszélés alapján, úgy egyeztek meg, hogy a panaszos kihallgatását a r. hadnagy fogatosítja, míg a másik előállított személyt nyomozótársa hallgatta ki. A kihallgatást követően pedig a panaszost megkérdezte, hogy kér-e iratpéldányt a gyanúsított kihallgatásról készült jegyzőkönyvről, majd átadta az elkészült iratot.

Ittas állapotban lévő személyt a vonatkozó törvényi előírások alapján nem lehet kihallgatni. Tekintettel arra, hogy a panaszos ekkor ittas állapotban volt, és a Büntetőeljárási Törvény előírja, hogy csak attól lehet jegyzőkönyvet felvenni, akitől helyes vallomás várható, azaz ezt állapota engedi, (tehát alkoholos, gyógyszeres, stb. befolyásoltság alatt nem áll), ezért szükség volt rá, hogy kivárják azt az időszakot, amíg a panaszos véralkoholszintje lecsökken, és kihallgatható állapotba kerül. Erre való tekintettel nem kezdték meg a panaszos azonnali kihallgatását, hanem az előállítását követően vártak kb. 3,5 órát. Ez alatt az időszak alatt mindkét ügyben az intézkedő rendőrök tanúkihallgatását végrehajtották, a panaszos ügyében A. M. tanút hallgatta ki.

A panaszos kihallgatását megelőzően nyilatkoztatta, hogy kihallgatható állapotban érzi-e magát, melyre igennel felelt, ezért kihallgatását fogatosította a r. hadnagy, egyébként a gyanúsítás ténye miatt az előállított panasszal nem élt. A kihallgatás során a panaszos jelezte, hogy fázik ezért - tekintettel arra, hogy értékeit a kihallgatáskor már az előállító helyiségből való távozásakor magához vette - természetesen megengedte neki, hogy a kihallgatás alatt kabátját felvegye. A kihallgatás során a kihallgatás helyisége, [cím] vonatkozásában nem panaszkolt, hogy fázna.

A kihallgatást követően jelezte, hogy az intézkedés - azon belül is az ő vele szemben a közterületen intézkedő járőrök intézkedésekor úgy érezte, hogy nem tájékoztatták eléggé és emiatt panaszt szeretne tenni. Tekintettel arra, hogy az ügyben eljáró nyomozóként vett részt, ezért tájékoztatta, hogy nem tartja sem szerencsésnek, sem etikusnak, ha az intézkedéssel szembeni panaszt ő veszi fel, azonban cserébe tájékoztatta a nyitva álló minden panasztételi lehetőségéről - így különösen a Testület elérhetőségeiről-, valamint az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson szereplők szerint is, továbbá a panasztétel lehetőségére nyitva álló határidőről is. Tájékoztatta arról is, hogy ezen szervezetek elérhetőségei a részére átadott igazoláson szerepelnek. A panaszos ezt tudomásul vette, panasztételi szándékát ezt követően nem jelezte a r. hadnagy felé.

A jelentést író nem rendelkezik információval arról, hogy a tájékoztatása alapján, vagy egyéb fórumon beszerzett információ alapján tette meg a panaszos a panaszbejelentését.

A fentiek alapján az az előállítás kezdő időpontja 2016. december 18. 3 óra 45 perc, a befejező időpontja 2016. december 18. 8 óra 16 perc, ezen belül a kihallgatás 7 óra 30 perckor vette kezdetét és 7 óra 58 perckor zárult.

Tekintettel arra, hogy a törvény ezt a gyanúsított részére biztosítja, mint minden gyanúsítottól, így a panaszostól is megkérdezte, hogy iratpéldányt a kihallgatásról készült jegyzőkönyvből kér-e. Jelen esetben pontosan nem emlékszik, arra, hogy a panaszos kért-e iratpéldányt. Amennyiben a gyanúsított kéri az iratpéldány másolatát, ezt a részére minden esetben átadja, a jegyzőkönyv végén szerepeltetve az átvétel tényét.

A kihallgatás végeztével a jegyzőkönyv aláírása, valamint a bünyügyi nyilvántartásba vételt következett, amelyet követően a panaszost a rendőrkapitányság földszintjére kíserte, ott átadta neki az előállítás időtartamáról szóló igazolás egy példányát, majd a panaszos távozott az épületből.

A jelentését azzal zárja a r. hadnagy, hogy a panaszbeadvánnyal kapcsolatban feltett kérdéssor egyéb pontjaival kapcsolatban- tekintettel arra, hogy sem a panaszossal szembeni igazoltatásnál, sem a légalkohol méréseknél, sem előállításánál, sem pedig az előállító helyiségben való befogadásánál nem volt jelen- információval nem rendelkezik.

5) A panaszos beadványa nyomán parancsnoki kivizsgálást folytattak le az illetékes rendőrkapitányságon.

a) A Rendészeti Osztályvezető által aláírt, 2017. február 16-án kelt vizsgálat a következőket állapította meg. (A Testület kizárólag az új információkat ismerteti.)

A panaszos előállítása 2 óra 25 perctől 8 óra 16 percig tartott. A panaszos az előállító helyiségben 4 óra 55 perctől 7 óra 30 percig volt elhelyezve. Az őrzést egy fő hajtotta végre. Az elhelyezést követően nevezett a szolgálatirányító parancsnok részére, valamint az őrzést végrehajtó B. B. c. r. főtörzsőrmester felé panaszt, észrevételt nem közölt.

A panaszos őrzése folyamán, nem hangzott el párbeszéd a rendőrkapitányság Rendészeti Osztály állománya részéről, miszerint lemondatták az étkezés lehetőségéről, illetve a kiértékelés lehetőségéről. A panaszost az előállítást fogantató, BRFK KLFO munkatársai nyilatkoztatták a befogadás folyamán. Az akkor elhangzott párbeszédéről az őrzésért felelős szolgálat parancsnok nyilatkozni nem tudott.

A panaszos az előállítást követően az előírásoknak megfelelő előállító helyiségben lett elhelyezve. Az ott tartózkodása során jelezte a szolgálatirányító parancsnok felé, hogy fázik, ezért részére, ilyen esetekre rendszeresített pokróc lett átadva.

A rendőrkapitányság vonatkozásában a parancsnoki kivizsgálás során megállapítást nyert, hogy a megkeresésben foglaltak alapján a panaszos előállítását követően, az őrzés - Gy. A. r. törzsőrmester szolgálatirányító parancsnok irányításával- a vonatkozó utasításoknak eleget téve, jogszerűen, szakszerűen és arányosan történt. Az előállítást követően a befogadás és az őrzés körülményei a jogszabályokban foglaltaknak megfeleltek.

b)A Bűnügyi Osztály vezetőjének 2017. február 20-án kelt kivizsgálása a következőket rögzítette.

(A Testület szintűgy az új információkat rögzíti, mivel a kivizsgálás a 3) és 4), valamint az 5) a pontban ismertetett jelentéseket és azok megállapításait összegzi.)

A panaszossal szemben az általa elkövetett Btk. 236. §. (1) bekezdésbe ütköző járművezetés ittas állapotban elkövetése miatt büntetőeljárás indult, amely bíróság elé állítással zárult.

A gyanúsított, valamint a tanúk kihallgatását és bűnügyi nyilvántartásba vételét a Készenléti Alosztály beosztott nyomozói D. M. r. főhadnagy vezetésével jogszerűen, szakszerűen, az előírt utasítások betartásával hajtották végre. Az őrzés, valamint az elszámoltatás alkalmával a beosztott állomány jóhiszeműen járt el, tekintettel arra, hogy az előállítást követően, a befogadás, és az őrzés valamint az elszámoltatás körülményei a jogszabályokban foglaltaknak megfeleltek.

III.

A Testület vizsgálata során megállapította, hogy a rendőri fellépés és intézkedés érintette a panaszosnak Magyarország Alaptörvénye (a továbbiakban: Alaptörvény) Szabadság és Felelősség fejezetének XXIV. cikkében foglalt tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető jogát, valamint II. cikkében foglalt emberi méltósághoz fűződő jogát, alábbiak szerint.

1) A Testület elsőként azt értékelte, hogy a rendőrség a panaszost indokoltan, kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában vontat-e intézkedés alá.

A rendőrségi iratok tanúsága szerint 2016. december 17-én 22 órától 18-án 5 óra 30 percig a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály - a kerületi rendőrkapitányságok állományát bevonva - közlekedésrendészeti fokozott ellenőrzést hajtott végre. Az ellenőrzés fő célja az ittas járművezetők forgalomból történő kiszűrése volt. A feladatban résztvevő állomány két nagyobb létszámú csoportban, több helyszínen hajtotta végre az ellenőrzéseket. Az ittasság ellenőrzése úgynevezett "finn-módszerrel" történt. Ennek lényege, hogy a forgalmi sávban megállított jármű vezetőjétől az intézkedő rendőr nem kér el okmányokat, csak elektromos alkoholesztet alkalmaz. Pozitív eredmény esetén félreállítják a járművet és az okmányokat csak ilyen esetben kéri el. Az ilyen típusú ellenőrzés lehetővé teszi, hogy az adott időben az úton közlekedő valamennyi járművezető ellenőrzés alá kerüljön. 2016. december 18-án 2 óra 25 perckor a [cím] szám előtt H. I. c. r. zászlós és A. M. c. r. törzsőrmester megállította a személygépkocsit, melyet a panaszos vezetett. A járművezetővel szemben A. M. c. r. törzsőrmester elektromos alkoholesztet alkalmazott, mely 0,64 mg/l értéket jelzett. Ezért nevezettet félreállították és vele szemben intézkedést kezdeményeztek.

Az esetre az alábbi rendelkezések hívhatóak fel.

A rendőrség feladata az Rtv. 1. § értelmében a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása. A rendőrség a közbiztonság és a közrend védelme, valamint az államhatár őrzése, a határforgalom ellenőrzése és az államhatár rendjének fenntartása körében az e törvényben és törvény felhatalmazása alapján más jogszabályban meghatározott bűnmegelőzési, bűnüldözési, államigazgatási és rendészeti feladatkörében:

- 1) általános bűnügyi nyomozó hatósági jogkört gyakorol, végzi a bűncselekmények megelőzését és felderítését;
- 4) közlekedési hatósági és rendészeti feladatokat lát el;
- 10) őrzi az államhatárt, megelőzi, felderíti, megszakítja az államhatár jogellenes átlépését;
- 11) ellenőrzi az államhatáron áthaladó személy- és járműforgalmat, a szállítmányokat - ide nem értve a Közösségi Vámkodek létrehozásáról szóló 2913/92/EGK rendeletében meghatározott vámellenőrzést -, valamint végzi a határátléptetést, továbbá biztosítja a határátkelőhelyek rendjét.

A Testület utal a rendőrt terhelő intézkedési kötelezettségre, amelyet az Rtv. 13. §-ának (1) bekezdése szabályoz. Eszerint: a rendőr jogkörében eljárva köteles intézkedni vagy intézkedést kezdeményezni, ha a közbiztonságot, a közrendet vagy az államhatár rendjét sértő vagy veszélyeztető tény, körülményt vagy cselekményt észlel, illetve illet a tudomására hoznak.

A fenti rendelkezést a Szolgálati Szabályzat 8-9. §-a az alábbiakkal egészíti ki.

A rendőr az általa észlelt vagy tudomására jutott és hivatalból üldözendő bűncselekményről – ha az elkövető ismert, annak megjelölésével – feljelentést tesz, vagy ha a nyomozó hatóság tagja, úgy hivatalból megteszi a szükséges intézkedéseket a büntetőeljárás megindítása érdekében. A rendőr a magánindítványra büntethető bűncselekmény észlelése esetén a feljelentés megtételére jogosult kérésére megadja a szükséges felvilágosítást. A rendőr szabálysértés észlelése esetén feljelentést tesz, vagy – jogszabály által meghatározott esetekben – helyszíni bírságot szab ki. A szabálysértést észlelő rendőr figyelmeztetést azon szabálysértés esetén alkalmazhat, amely miatt helyszíni bírságot szabhat ki. A rendőrt közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés észlelése vagy tudomására hozása esetén abban az esetben terheli a közigazgatási hatósági eljárás lefolytatása érdekében szükséges intézkedési kötelezettség, ha a) ilyen jellegű szolgálati feladat ellátására kapott utasítást, vagy b) intézkedése során ilyen jogsértést észlel, és - amennyiben ez az eljárás lefolytatásának jogszabályi feltétele - rendelkezik a tevékenység ellátáshoz, illetve a szabályszegés dokumentálásához szükséges technikai eszközzel.

Az Rtv. 44. § (1) bekezdése a következőket mondja ki. „A rendőr az e törvényben és a külön jogszabályban meghatározott közlekedésrendészeti feladatának ellátása során a közlekedési rendszabályok megtartását, a járműhasználat szabályszerűségét, az okmányokra és a felszerelésekre vonatkozó előírások megtartását, a jármű birtoklásának jogszerűségét, az üzemben tartó, illetőleg a használó személyazonosító adatait, a jármű közlekedésbiztonsági állapotát és adatait a forgalomban és a telephelyen – a jogszabályban meghatározottak alapján – ellenőrizheti (b) pont); a jármű vezetőjét a rendszeresített eszközzel légzésminta, ha nála a vezetési képességére hátrányosan ható szer befolyása vagy alkoholfogyasztás miatt bűncselekmény vagy szabálysértés, illetve a közúti közlekedéssel kapcsolatban kiszabható, közigazgatási bírsággal sújtandó szabályszegés elkövetésének gyanúja merül fel, az egészségügyi szolgálat igénybevételel vér-, vizelet- és műtétnek nem minősülő módon egyéb minta adására kötelezheti (c) pont)”.

Az Rtv. 29. § (1) bekezdésének intézkedéskor hatályos rendelkezése szerint a rendőr feladata ellátása során igazoltathatja azt, akinek személyazonosságát a közrend, közbiztonság védelme érdekében, bűnmegelőzési vagy bűnüldözési célból, a tartózkodása jogszerűségének megállapítása céljából, közlekedésrendészeti ellenőrzés során, továbbá az igazoltatott vagy

más természetes, illetve jogi személy és egyéb szervezet jogainak védelme érdekében kell megállapítani.

A Testület ezen a ponton szükségesnek tartja felhívni a figyelmet töretlen gyakorlatára, miszerint ha az Rtv. szerinti rendőri fellépés mögöttes jogalapjaként a rendőrség egy Rtv.-n kívüli jogszabályban meghatározott tényállás tekintetében fennálló gyanúokra (pl. bűncselekmény vagy szabálysértés gyanújára) hivatkozik, a Testület – a kérdéses cselekményért egyébként fennálló szabálysértési vagy büntetőjogi felelősség kérdésében való állásfoglalás nélkül – vizsgálja, hogy az adott esetben fennállt-e olyan fokú gyanú, amely elégséges jogalapot szolgáltatott az intézkedéssel megvalósult jogkorlátozásra. Amennyiben a Testület ezt a vizsgálatot nem végezné el, a jogkorlátozás érdemi kontrollja kiüresedne, illetve elmaradna, és ezzel sérülne az érintett panaszhoz való alkotmányos joga.

A fenti hivatkozott jogszabályi rendelkezésekből összeolvasásából kitűnik, hogy az Rtv. 44. §-a alapján a rendőr jogosult valamennyi, a közlekedésben résztvevő járművet közúti ellenőrzés alá vonni és ezen közlekedésrendészeti intézkedés során ellenőrizheti mind a közlekedési rendszabályok megtartását, mind pedig a jármű közlekedésbiztonsági állapotát. Ez az intézkedési jog a rendőrséget minden esetben – tehát akkor is, ha egyébként jogsértésre utaló körülményt nem tapasztal – megilleti. (Míg az Rtv. 29. § alapján a rendőri intézkedéshez az szükséges, hogy a rendőr valamilyen jogellenes cselekmény gyanúját észlelje.) A Testület megjegyzi, hogy mivel az adott időszakban a rendőrség közlekedésrendészeti fokozott ellenőrzést hajtott végre, a panaszos intézkedés alá vonásának alapjául az Rtv. 30.§ (1) bekezdése is szolgálhatott.

A fenti jogszabályi hivatkozások alapján megállapítható, hogy a rendőrség megfelelő jogszabályi felhatalmazás birtokában járt el akkor, amikor a panaszossal szemben intézkedést fogantatosított, amely Rtv. 29. § (1) bekezdés alapján az igazoltatását megalapozta, így az intézkedés kezdeményezése a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem sértette. A Testület továbbá úgy ítélte meg, hogy az Rtv. 44. § (1) bekezdés c) pont első fordulata alapján jogszerűen alkalmaztak a panaszossal szemben alkoholtesztet.

2) A beadványában a panaszos kifejtette (sérrelmezte), hogy nem tudja, hogy hogyan alakul a közúti ellenőrzés/szondáztatás menete, ezért nem tudja megítélni, hogy a vele szemben lefolytatott ellenőrzés szabályos volt-e.

A rendőrségi iratok szerint miután az elektromos alkoholtesztet 0,64 mg/l értéket jelzett, a panaszost félreállították és vele szemben intézkedést kezdeményeztek. Az intézkedés során tájékoztatták a panaszost, hogy lehetőség van a helyszínen hitelesített légalkoholmérő berendezés alkalmazására, mely a vérmintavétel során beszerzett bizonyítékkal egyenértékű. Mivel a panaszos hajlandó volt alávetni magát a műszeres ellenőrzésnek, az eszköz alkalmazása előtt nyilatkoztatták a járőrök esetleges tüdőbetegségéről, illetve hőemelkedéséről, melyekre nemleges választ adott. Miután így a műszer alkalmazásának alapvető kizáró okai nem voltak, a panaszos első alkalommal 2 óra 30 perckor (0,64 mg/l), majd második alkalommal 2 óra 53 perckor (0,59 mg/l) eredményesen megfújta a készüléket. A mérések eredményét a panaszos a helyszínen elfogadta, az alkoholfogyasztás tényét a jegyzőkönyv aláírásával elismerte. A mérésekről készített jegyzőkönyveket, valamint a kinyomatokat a panaszos helyszínen aláírta. A jelentés hangsúlyozta, hogy e nélkül a rendőröknek szakértői vizsgálathoz szükséges vér- és vizeletminta vételre kellett volna intézkedniük.

A Testület e panaszellel kapcsolatban utal az ittasság ellenőrzéséről szóló 27/2010. (OT 14.) ORFK utasítás (továbbiakban: ORFK utasítás) rendelkezéseire.

Az ORFK utasítás 9. pontja értelmében „amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye közötti gépi meghajtású járművet vezetőnél a 0,15 mg/l, légalkohol értéket nem haladja meg, szóban nyilatkoztatni kell, hogy tüdőbetegségben szenved-e, vagy van-e testhőmérséklet emelkedése”. A 12. pont az alábbiak szerint rendelkezik: „Amennyiben az alkoholeszterrel végzett mérés eredménye a 9. pont szerinti légalkohol-értékeket meghaladja, az intézkedés alá vont személyt szóban nyilatkoztatni kell arról, hogy hajlandó-e magát alávetni hiteles mérőeszközzel történő vizsgálatnak, továbbá arról, hogy szenved-e tüdőbetegségben, vagy van-e testhőmérséklet-emelkedése. Abban az esetben, ha hajlandó magát a vizsgálatnak alávetni és nyilatkozata szerint nem szenved tüdőbetegségben és nincs testhőmérséklet-emelkedése, hiteles mérőeszközzel történő mérésre kell intézkedni. Ennek érdekében az intézkedés alá vont személyt a vizsgálat érdekében elő kell állítani, kivéve, ha a mérőeszköz az ellenőrzés helyszínén rendelkezésre áll.

Az ORFK utasítás 17., 18. és 19. pontjában a hiteles mérőeszközzel végzett vizsgálattal kapcsolatban az alábbiak olvashatók: „A hiteles mérőeszközzel folytatott vizsgálat megkezdése előtt az intézkedés alá vont személyt a hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett vizsgálatról készült, a 2. számú mellékletben meghatározott jegyzőkönyv (a továbbiakban: Jegyzőkönyv) megfelelő rovataiban nyilatkoztatni kell esetleges tüdőbetegségére, testhőmérséklet emelkedésére, továbbá a vezetési képességre hátrányosan ható szer fogyasztására vonatkozóan. (Ha az intézkedés alá vont személy a 17. pontban foglaltakra vonatkozó nyilatkozat megtételét megtagadja, illetve nyilatkozata szerint tüdőbetegségben szenved, vagy úgy nyilatkozik, hogy testhőmérséklet emelkedése van, avagy szervezetében a vezetési képességre hátrányosan ható szer jelenléte valószínűsíthető, a hiteles mérőeszközzel mérés nem hajtható végre, ezért vér- és vizeletminta vételre kell intézkedni.) A hiteles mérőeszközzel - a használati útmutatójában előírt módon - 15 perc különbséggel két mérést kell elvégezni úgy, hogy az első mérés a cselekmény időpontjától számított 30 percn belül megtörténjen”.

Az ORFK utasítás 20. pontja az alábbiakról rendelkezik: „A hiteles mérőeszköz alkalmazása után a vizsgálati eredményt mindkét mérés alkalmával két példányban kell kinyomtatni, és azokat az intézkedés alá vont személlyel alá kell íratni. A Jegyzőkönyvet két példányban kell felvenni. A kinyomtatott vizsgálati eredmény és Jegyzőkönyv egyik példányát a feljelentéshez, illetve amennyiben feljelentés megtételére nem kerül sor, akkor az intézkedésről készült jelentéshez kell csatolni. A vizsgálati eredmény és a Jegyzőkönyv másik példányát az intézkedés alá vont személynek át kell adni”.

A felek állításai a beadvány és az iratok alapján megfelleltethetőek egymásnak, egy kivétellel. A rendőrségi állásponttal ellentétben a panaszos állítása szerint a rendőrkapitányságon, a befogadásakor történő nyilatkozatok aláírását követően kapta meg a szonda eredményeit is aláírásra, míg a rendőri jelentések szerint a panaszos a mért adatokat a helyszínen elfogadta, ezt a mérési lapon aláírásával igazolta és a mérési lapok másodpéldányát, valamint a helyszínen kitöltött hiteles elektromos légalkoholmérő berendezéssel végzett ellenőrzésről szóló jegyzőkönyvek egy példányát átadták neki.

A Testület álláspontja szerint a hivatkozott ORFK utasítás nem írja körül, hogy a vizsgálati eredmény és jegyzőkönyv átadása *pontosan* mikor kell, hogy megtörténjen, azonban a szöveggörnyezet alapján kikövetkeztethető, hogy a feljelentés vagy intézkedésről készült

jelentés elkészülte nyilvánvalóan a rendőrkapitányság épületében zajlik, így a Testület álláspontja szerint a rendőrök akkor sem mulasztottak volna, ha a panaszosi állításnak megfelelő időpontban adják át az iratokat.

A Testület meglátása szerint a panaszos hiteles légalkoholmérő eszközzel történő ellenőrzése a vonatkozó ORFK utasításnak megfelelt, így ezzel összefüggésben a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát nem érte sérelem.

3) A Testület ezt követően a panaszos előállításának jogszerűségét vizsgálta meg, és azt, hogy az előállítás okáról megfelelő tájékoztatásban részesítették-e a panaszost.

a) A rendőrségi iratok a panaszos előállításának jogalapjaként az Rtv. 33. § (1) bekezdés a) pontjára hivatkoztak.

Az Rtv. 33. §-a (1) bekezdésének a) pontja értelmében a rendőr a további intézkedés megtétele céljából elfogja és az illetékes hatóság elé állítja azt, akit szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten értek. A Szolgálati Szabályzat 28. §-ának (1) bekezdése a fenti rendelkezést azzal egészíti ki, hogy a rendőr a szándékos bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt a tettenérés helye szerint illetékes, szükség esetén a legközelebbi rendőri szervhez állítja elő. Ezen rendelkezések a rendőrnek nem biztosít mérlegelési lehetőséget, hanem tettenérés esetén kötelező jelleggel írja elő az intézkedés alá vont előállítását.

Ahhoz, hogy a Testület az (1) bekezdés a) pontja szerinti előállítási ok megalapozottságáról állást foglaljon, azt kell mérlegelnie, hogy felmerülhetett-e a panaszossal szemben bűncselekmény elkövetésének a rendőrségi fellépéshez szükséges fokú gyanúja, és ha igen, úgy megvalósult-e „tettenérés”.

Az első kérdéssel kapcsolatban a Testület fontosnak tartja ismét hangsúlyozni: nem abban a kérdésben foglal állást, hogy a panaszos követett-e el bűncselekményt vagy sem, hanem csupán abban, hogy az adott helyen és időben rendelkezésére álló adatok alapján a rendőr gondolhatta-e azt, hogy panaszossal szemben felmerül a bűncselekmény elkövetésének – a megalapozott gyanú szintjénél alacsonyabb fokú – gyanúja. Amennyiben igen, úgy a rendőri intézkedés akkor is jogszerű lehet, ha utóbb a nyomozás azt állapítja meg, hogy az érintett nem követett el bűncselekményt, vagy a bűncselekmény elkövetése nem bizonyítható. Sem az Rtv., sem büntető anyagi, illetve eljárási szabályok nem tartalmazzák a „tettenérés” meghatározását, ezért a Testület itt is a 265/2011. (IX. 14.) számú állásfoglalásában elvégzett fogalomértelmezést követi. A Testületnek a tettenéréssel kapcsolatban az alábbiakat kell rögzítenie.

A rendőrségi iratokból tudható, hogy a helyszínen alkalmazott alkoholteszt 0,64 mg/l légalkohol értéket mutatott, amely alapján a Testület megítélése szerint felmerült a panaszossal szemben a járművezetés ittas állapotban bűncselekmény gyanúja, amely megfelelő jogalapot szolgáltatott, hogy vele szemben előállítást foganatosítsanak.

Ezzel kapcsolatban a Btk. 236. § (1) bekezdése úgy rendelkezik, hogy „aki ittas állapotban vasúti vagy légi járművet, gépi meghajtású úszólétesítményt vagy közúton, illetve közforgalom elől el nem zárt magánúton gépi meghajtású járművet vezet, vétség miatt két évig terjedő szabadságvesztéssel büntetendő”. A törvény 240. § (3) bekezdése szerint „a 236. és a 238. § alkalmazásában ittas állapotban lévő személy az, akinek a szervezetében 0,50

gramm/liter véralkohol-, illetve 0,25 milligramm/liter levegőalkohol-koncentrációnál nagyobb érték előidézésére alkalmas szeszes ital fogyasztásából származó alkohol van”.

Ezt követően a Testületnek abban kellett állást foglalni, hogy megvalósult-e az Rtv. szerinti „tettenérés”.

A Btk. kommentárja szerint a bírói gyakorlat – a tetten ért tolvaj által az eltulajdonított dolog megtartása érdekében alkalmazott erőszak rabláskénti minősülése kapcsán – a tettenérés fogalmát tágan értelmezi, nem csak a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezést érti rajta, hanem megállapíthatónak tartja akkor is, ha a bűncselekmény felfedezése a lopás befejezését jelentő elvétel után, de még az elvitel közben történik. Tettenérésnek minősül a lakásbetörés elkövetőjének a folyamatos üldözés utáni, akár a helyszíntől távoli elfogása is, ám a folyamatos üldözés megállapításának feltétele a helyszínről távozó tolvaj *folyamatos* szemmel tartása és *megszakítás nélküli* üldözése. Amennyiben a folyamatos üldözés megszakad, nem beszélhetünk tetten ért tolvajról (lásd: Dr. Belovics Ervin – Dr. Molnár Gábor – Dr. Sinku Pál: Büntetőjog. Különös rész. Harmadik, átdolgozott kiadás. HVG-Orac, Budapest, 2003, 587-588. o.).

A Be. szerint [127. § (3) bekezdés] a bűncselekmény elkövetésén tetten ért személyt bárki elfoghatja, köteles azonban őt a nyomozó hatóságnak haladéktalanul átadni; ha erre nincs módja, a rendőrséget értesíteni. A Be. kommentárja is kiemeli, hogy nem csak az minősül tettenérésnek, ha az elkövető a cselekményt szemtanú jelenlétében hajtja végre, és őt a szemtanú elfogja, hanem az is, ha az elkövetőt akár a szemtanú, akár a szemtanú felhívása, vagy más körülmény (pl. riasztó észlelése) alapján a szemtanútól különböző személy *üldözés során* elfogja [Jakucs Tamás (szerk.): Kommentár a büntetőeljárásról szóló 1998. évi XIX. törvényhez, 262. o.].

Mind az anyagi, mind az eljárási törvényekhez fűzött kommentárból kiderül tehát, hogy a tettenérés megállapításához szükséges egyfajta folyamatosság, amely a cselekmény elkövetését az elfogással összekapcsolja. Ezért abban az esetben is, ha az Rtv. tettenérés fogalmát nem csupán a hatóság általi észlelés alapján induló intézkedésekre szorítjuk, szükséges, hogy a tetten ért személy mozgását, cselekvését – akár a szemtanúk, akár az értesítésre megjelenő rendőrök – végig kövessék a cselekmény elkövetésétől kezdve. Amennyiben az elkövető ilyen fajta nyomon követhetősége megszakad, úgy tettenérésről nem lehet beszélni.

Tekintettel arra, hogy a gyanú alapjául szolgáló cselekmény elkövetését (gépi meghajtású járművet ittas állapotban vezet) a panaszos a rendőri intézkedés megkezdésének időpontjában is elkövette a tettenérés megállapításához elengedhetetlen folytonosság, illetve „a cselekmény véghezvitele közbeni leleplezés” jelen esetben megvalósult.

Erre való tekintettel a Testület úgy ítélte meg, hogy járművezetés ittas állapotban vétség rendőri intézkedést szükségessé tevő fokú gyanúja és a tettenérés feltételei a kérdéses esetben fennálltak. Mindezek alapján – tekintetbe véve, hogy tettenérés esetében az Rtv. nem ad lehetőséget a mérlegelésre – a Testület megállapította, hogy jogszerű volt a panaszos elfogása és előállítása, ezért a panaszos személyi szabadsághoz való jogát nem érte sérelem.

b) Az előállítás időtartamával kapcsolatban a következőket jegyzi meg a Testület.

Az előállítás időtartamáról kiállított igazolás szerint a panaszos előállítása 2 óra 25 perctől 8 óra 16 percig tartott. Ezen az időtartamon belül a helyszíni ellenőrzés során a második fűtés 2 óra 53 perckor történt, ezzel zárult a helyszíni intézkedés. Ezután szállították be a panaszost a kerületi rendőrkapitányságra, ahová 3 óra 10 perc körül érkeztek meg. Megkezdődött a panaszos befogadása, illetve a leíró helyiségben a jelentés elkészítése, majd a parancsnoki kivizsgálás. (Az előállítással kapcsolatos nyilatkozatok időpontján 4 óra pár perc szerepel). A panaszost előállító helyiségbe 4 óra 55 perckor helyezték, ahol 7 óra 30 percig tartózkodott, ezt követően kezdték meg kihallgatását. A panaszos előállításának elhúzódásának okaként rendőri iratok arra hivatkoztak, hogy a panaszos befogadásakor ittas állapotban volt, és a Büntetőeljárás Törvény előírja, hogy csak attól lehet jegyzőkönyvet felvenni, akinek az állapota ezt lehetővé teszi (tehát jelen esetben józan), ezért szükség volt rá, hogy kivárják azt az időszakot, amíg a panaszos véralkoholszintje lecsökken, és kihallgatható állapotba kerül. Erre való tekintettel nem kezdték meg a panaszos azonnali kihallgatását, hanem az előállítását követően vártak kb. 3,5 órát. Amint a panaszos kihallgatható állapotba került, K.I. r. hadnagy haladéktalanul megkezdte a kihallgatását.

Az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdése tartalmazza az előállítás időtartamára vonatkozó rendelkezéseket. Ennek értelmében a személyi szabadság csak a szükséges ideig, de legfeljebb 8 órán át korlátozható. Ezt az időtartamot a rendőri szerv vezetője egy alkalommal, 4 órával meghosszabbíthatja, amennyiben ez indokolt és az előállítás célja még nem valósult meg. Az előállítás időtartamát a rendőri intézkedés kezdetétől kell számítani.

A Szolgálati Szabályzat 30. §-ának (3) bekezdése szerint az előállítás a fogvatartott személy szabadon bocsátásáig vagy őrizetbe vételéig, illetve előzetes letartóztatásáig, de legfeljebb az Rtv. 33. §-ának (3) bekezdésében meghatározott ideig tart.

Az Rtv. 33. § (3) bekezdése főszabályként a „szükséges” időt jelöli meg és csak végső korlátként, határozza meg a 8 órás (illetve indokolt esetben, külön alaki feltételek mellett a további 4 órás) időtartamot. Felhívja a Testület a figyelmet az előállítás intézményének a személyi szabadságot súlyosan korlátozó jellegére, amelyre értelemszerűen vonatkozik az Rtv. 15. § (1) bekezdésében meghatározott azon általános arányossági követelmény is, mely szerint „a rendőri intézkedés nem okozhat olyan hátrányt, amely nyilvánvalóan nem áll arányban az intézkedés törvényes céljával”.

A Testület az esettel kapcsolatban hivatkozik még az alábbi jogszabályhelyekre is.

A Be. 179. § (4) bekezdése kimondja, hogy a gyanúsított kihallgatásáról a nyomozó hatóság olyan időben köteles intézkedni, hogy a terhelt megfelelő időt és lehetőséget kapjon a védekezésre való felkészülésre.

A belügyminiszter irányítása alá tartozó nyomozó hatóságok nyomozásának részletes szabályairól és a nyomozási cselekmények jegyzőkönyv helyett más módon való rögzítésének szabályairól szóló 23/2003. (VI. 24.) BM–IM együttes rendelet 122. § (1) bekezdése előírja, hogy „Ha a fogva tartott gyanúsított ittasága, vagy más ok miatt olyan állapotban van, amely gátolja a vallomástételben, illetve védekezésének előterjesztésében, erről jelentést kell készíteni, és a gyanúsítottat az akadályoztatás megszűnését követően kell haladéktalanul kihallgatni.”

A fentiek alapján a Testület az elvégzett cselekményekhez viszonyítva nem tartotta indokolatlanul eltúlzottnak a panaszos előállításának idejét, a Testület álláspontja szerint az

előállítás időtartama – figyelemmel az Rtv. 15. §-ában előírt arányossági követelményre – nem haladta meg az elérni kívánt célhoz szükséges időt.

Mindezek alapján az előállítás időtartama miatt a Testület álláspontja szerint nem sérült a panaszos személyi szabadsághoz való joga.

4) A panaszos sérelmezte, hogy a helyszíni intézkedés során, az utcán, a decemberi hidegben kellett várakoznia, nem ülhetett be sem a saját autójába, sem a szolgálati gépjárműbe.

E panaszelemmel kapcsolatban a Testület hivatkozik az Rtv. alapelvi szintű, 2.§ (1) bekezdésére, amelynek értelmében a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

A panaszos állításaival ellentétben a bármelyik gépjárműben történő várakozás helyett a hidegben történő várakozással kapcsolatos kérdésre a BRFK Közlekedésrendészeti Főosztály vezetőjének átirata arra hivatkozott, hogy a hitelesített légalkoholmérő készülék alkalmazása esetén a két mérés közötti 15 perc várakozás ideje alatt a mérési jegyzőkönyvek kitöltése zajlik, melyen több kérdést is meg kell válaszolnia az intézkedés alá vontnak. Ettől függetlenül sem engedik meg a járőrök, hogy a személy visszaüljön a saját gépkocsijába, hiszen az az intézkedés eredményes befejezését megghiúsíthatja. (Előfordulhat, hogy az intézkedés alól úgy próbálja kivonni magát az eljárás alá vont személy, hogy bezárkózik a járművébe.) Ugyanakkor az intézkedő rendőrök egyike sem emlékezett arra, hogy a panaszos kifejezetten kérte volna, hogy a hideg miatt beülhessen egy járműbe. Mindketten azt válaszolták erre a kérdésre, hogy ilyen irányú kérésre beültették volna a szolgálati gépkocsijukba a hölgyet. Megjegyezték a rendőrök ugyanakkor, hogy a várakozás ideje alatt a hölgy a rendőrautóhoz sétáló utasával beszélgetett.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást egyéb bizonyíték híján nem tudta feloldani a hidegben történő várakozásra vonatkozó kérdés elhangzásával kapcsolatban, úgy foglalt állást, hogy a panaszos emberi méltósághoz fűződő alapjogának sérelme nem megállapítható.

5) A panaszos kifogásolta, hogy őt az intézkedés menetéről nem tájékoztatták megfelelően, illetve kifejezetten félretájékoztatták.

a) A Testület elsőként a helyszínen adott felvilágosítást vizsgálta meg.

A rendőrségi jelentések cáfolták, hogy a panaszos nem kapta meg az előírt tájékoztatásokat.

Az elfogás végrehajtásáról szóló jelentés szerint a helyszíni mérést követően a rendőrök közölték a panaszossal, hogy további intézkedés céljából előállítják az illetékes rendőrkapitányságra, amit a panaszos megértett és tudomásul vett. A rendőrkapitányságon elkészült jelentés és a hozzácsatolt, panaszos aláírásával ellátott nyilatkozat rögzíti, hogy a panaszost az előállítás okáról tájékoztatták.

A megállítást körülményeire vonatkozó és az ott elhangzott tájékoztatással kapcsolatos kérdésre Közlekedésrendészeti Főosztály vezetőjének átirata rögzítette, hogy a panaszos esetében az alkoholteszt 0,64 mg/l értéket mutatott, ezért az intézkedő rendőr utasította,

hogy álljon félre a járművel a legszélső forgalmi sávba, ahol igazoltatással kezdték meg az intézkedést. Ezt követően elmondták neki, hogy az alkoholteszt eredménye alapján alapos a gyanú, hogy a panaszos alkoholt fogyasztott. Tájékoztatták arról, hogy az érték alapján vagy hitelesített légalkoholmérő berendezést kell alkalmazniuk, vagy elő kell állítaniuk vér- és vizeletminta vétel céljából. Tájékoztatták továbbá - az egyébként helyszínen lévő - hitelesített légalkoholmérő készülék alkalmazásának feltételeiről. Elmondták, hogy a műszer sikeres alkalmazása - amennyiben az intézkedés alá vont a mért eredményt elfogadja, - egyenértékű a mintavétel során beszerzett bizonyítékkal. Tájékoztatták, hogy a műszert két alkalommal, 15 perc eltéréssel kell megfűjni. Az intézkedések e szakaszában a rendőr ettől több információt nem tud adni, hiszen a további intézkedés attól függ, hogy sikerül-e két érvényes eredményű fűjást végrehajtania az érintettnek. A műszer alkalmazása a korábban leírtak szerint zajlott, majd ezt követően tájékoztatták arról, hogy további intézkedés céljából előállítják az illetékes rendőrkapitányságra. Ekkor még továbbra sem tudtak arról információt adni, amit a panaszos a későbbiekben kifogásolt: nevezetesen arról, hogy az előállítása során el fogják-e helyezni az előállító helyiségben, mikor fog megtörténni a meghallgatása, illetve milyen hosszú ideig tart az egész intézkedés. Mindezekről a rendőrkapitányságon szolgálatot teljesítő Készenléti Csoportvezető tiszt tud hozzáfutólagos információt közölni.

Az Rtv. 33. §-ának (4) bekezdése kimondja, hogy az előállítottat szóban vagy írásban az előállítás okáról tájékoztatni kell, és az előállítás időtartamáról részére igazolást kell kiállítani.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást egyéb bizonyíték híján nem tudta feloldani a helyszíni tájékoztatás elhangzásával kapcsolatban, úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

b) A panaszos kifogásolta, hogy a rendőrségen sem mondtak neki semmit, hanem ő olvasta el magától az ott kifüggesztett tájékoztatókat.

A beadvány szerint a rendőrkapitányságra érve a kérdésére, hogy meddig kell még várnia, annyit jeleztek, hogy picit várnia kell, mert nemsokára ki fogja hallgatni valaki. A panaszosnak ekkor az az érzése támadt, hogy az intézkedő rendőrök mihamarább le akarják tudni a vele kapcsolatos dolgaikat, és a papírmunkát. A panaszos azt is kérdezte, hogy mégis mi fog történni, mik a jogai, erre az egyik intézkedő tiszt annyit reagált, hogy „most tényleg mondjam el? Ott van kinn a fogda előtt, menjen oda és olvassa el.” Ekkor a panaszos elkezdte a fogdák előtti előtérben lévő kifüggesztett papírokat elolvasni. Kérdésére az ügyeletes is csak annyiról tájékoztatta, hogy meg kell várnia, amíg kihallgatásra sorra kerül. Később a két intézkedő rendőr papírokat tett elé, hogy írja alá őket. A panaszos kérte, hogy tájékoztassák, pontosan mit takarnak az iratokon szereplő paragrafusok, de nem tudtak felelni. (Az egyik rendőr elment tájékozódni, majd mikor visszajött, elmondta a paragrafus tartalmát. A másik annyit mondott, hogy ott van kinn, olvassa el.) A panaszos végigolvasta az elé tett anyagokat, és közölte, hogy a tájékoztatásra vonatkozó pontot nem fogadja el, mivel semmiről nem tájékoztatták az intézkedő rendőrök.

A.M. c. r. törzsőrmester kiegészítő jelentése szerint a megérkezésüket követően a panaszossal közölte, hogy előállító helyiségbe fog kerülni, amelyet ugyan tudomásul vett, de közölte, hogy panasszal kíván élni, mivel a megállításkor az előállító helyiségre vonatkozó jogai és a kötelezettségei nem lettek vele közölve. A c. r. törzsőrmester felvilágosította, hogy az előállító helyiségre vonatkozó jogait és kötelezettségeinek a közlése azért nem történt meg a megállítási helyén, mert egyrészt ott nem tudhatták, hogy a kerületi szolgálatirányító

parancsnoka kéri-e az ott történő elhelyezését, másrésről a helyszínen ilyen jellegű tájékoztatási kötelezettsége nincs. Az előállító helyiségben történő elhelyezése előtt megmutatta neki a fogva tartott jogait és kötelezettségeit, felajánlotta neki, hogy felolvassa neki, de erre ő nem tartott igényt, azt önállóan elolvasta és tudomásul vette.

A másik intézkedő rendőr, H. I. c. r. zászlós kiegészítő-jelentése szerint a rendőrkapitányság épületébe érve jelezte az ott szolgálatot teljesítő szolgálatirányító parancsnoknak, hogy az előállított személyt utasításukra előállították, aki jelenleg az előállító helyiség előtt ül. Az előállított személyre a rendőrkapitányság női tagja felügyelt, aki ruházatát átvizsgálta, majd az előállító helyiségbe kívánta elhelyezni. Ennek során a panaszos kifogásolta, hogy az intézkedés helyszínén nem közölték vele, hogy előállító helyiségben lesz elhelyezve, amelyről egyébként a helyszínen nem volt tudomása a jelentést írónak. A panaszos a jogait és kötelezettségeit elolvasta az előállító helyiség ajtajára kifüggesztett iratról, ezután bement a helyiségbe. Ekkor közölte, hogy a jogaira és kötelezettségeire való figyelmeztetés elmaradása miatt panasszal fog élni, mert már volt ilyen ügye, és most is meg fogja azt tenni. Miután elkészültek a jelentéssel, a parancsnoki kivizsgálás közben jelezték, hogy előállított személy panaszt kíván tenni amiatt, hogy a helyszínen nem közölték vele az előállított helyiségben történő magatartási normákat, jogait és kötelezettségeit. Az akcióban szintén résztvevő F.T. r. őrnagy közölte, hogy azt nem is kell tudni a helyszínen, ezért a jelentést aláírta, az intézkedést jog- és szakszerűnek minősítette.

A Testület ehelyütt újfent hivatkozik a korábbiakban már idézett Rtv. 33. § (4) bekezdésére, amely rendelkezés az előállítás okával kapcsolatos szóbeli közlést írja el.

A Testület a panaszos tájékoztatása érdekében leszögezi, hogy megfelel a valóságnak az a rendőrségi álláspont, hogy az előállítás során történő pontos elhelyezés a helyszínen még nem ismert. Az, hogy az előállítottat a kapitányságon előállító helyiségbe helyezik-e, számos tényezőtől függ (az aznap előállítottak száma, az előállítottak kora és neme is befolyásolja ezt). Ilyenformában a helyszínen valóban nincs a rendőrnek olyan irányú kötelessége, hogy az előállítóba helyezéssel kapcsolatos jogairól és kötelességeiről a helyszínen tájékoztassák.

A rendőrségi dokumentáció szerint, miután megkezdtek a panaszos befogadását, az ilyenkor szokásos nyilatkozatok kitöltése közben a panaszos jelezte, hogy panasszal kíván élni a hiányos tájékoztatás miatt. (E tényt egyébként az előállítás időtartamáról kiállított igazoláson is jelezte.) Arra vonatkozóan viszont már ellentmondás van a felek állításaiban, hogy a panaszos lemondott-e arról, hogy a tájékoztatókat szóban felolvassák neki, a rendőrségi álláspont szerint a panaszos közölte, hogy majd ő elolvassa azt.

Mivel a Testület a panaszos és a rendőrök állítása között feszülő ellentmondást egyéb bizonyíték híján nem tudta feloldani a tájékoztatás elhangzásával kapcsolatban, úgy foglalt állást, hogy a panaszos tisztességes eljáráshoz való alapjogának sérelme nem megállapítható.

6) A panaszos sérelmezte, hogy a kiértesítésről és élelmezésről lemondatták, illetve arról, hogy mikor engedik ki, vagy, hogy mi történt, nem adtak információt a férjének

a) Az Rtv. 18. §-ának (1) bekezdése szerint „a fogvatartott részére biztosítani kell azt a lehetőséget, hogy egy hozzátartozóját vagy más személyt értesítsen, feltéve, hogy ez nem

[Az Rtv. 97. § (1) bekezdés h) pontja alapján a fogvatartott az, akit törvény, illetőleg törvény alapján kiadott hatósági határozat alapján a szabad mozgáshoz és tartózkodási hely szabad megválasztásához való jogában korlátoznak (örizetbe vett, előzetesen letartóztatott, közbiztonsági őrizetben lévő, elfogott és előállított, elővezetett).]

A Testület álláspontja szerint a hivatkozott jogszabályhely értelmében a hozzátartozó tájékoztatásnak az előállítás tényére és helyére kell kiterjednie, az a körülmény, hogy milyen ügyben állították elő, vagy, hogy meddig tart az előállítás, nem tartozik e körbe. (Az Rtv. 33. (4) bekezdése az előállítás okának közlését az előállított részére írja elő.)

b) Az élelmezéssel kapcsolatban a Testület a következőket állapította meg.

Az Rtv. 2. § (1) bekezdése szerint a rendőrség védelmet nyújt az életet, a testi épséget, a vagyonbiztonságot közvetlenül fenyegető vagy sértő cselekménnyel szemben, felvilágosítást és segítséget ad a rászorulóknak. A rendőrség tiszteletben tartja és védelmezi az emberi méltóságot, óvja az ember jogait.

Tény, hogy a rendőrség által mellékelte, vonatkozó nyilatkozat szerint a panaszos 4 óra 8 perckor akként nyilatkozott, hogy élelmezést 5 órát meghaladó fogva tartás esetén nem kér. Ugyanakkor nem derül ki sem a panaszbeadványból, sem a rendőrségi iratokból, hogy ezek után a panaszos jelezte-e a rendőröknek, hogy éhes, vagy, hogy kapott-e enni. Az egymásnak

ellentmondó állítások miatt utólag nem rekonstruálható az sem, hogy valóban elhangzott-e olyan tájékoztatás, hogy az intézkedés nem tart már sokáig. Erre való tekintettel a **Testület a panaszos élelmezése kapcsán a panaszos emberi méltósághoz és testi-lelki egészséghez fűződő jogai sérelmének meg nem állapíthatóságáról döntött.**

IV.

A Testület az ügy gondos mérlegelése alapján arra a következtetésre jutott, hogy a rendőrség kellő jogszabályi felhatalmazás birtokában kezdeményezett intézkedést, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő alapvető joga nem sérült. A Testület megállapította, hogy az ittasság ellenőrzése a vonatkozó ORFK utasítás szabályainak betartásával zajlott, ezért a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő jogát szintén nem érte sérelem. A tájékoztatások elmaradásával kapcsolatban a felek egymásnak ellentmondó állításai miatt jogsérelem meg nem állapíthatóságáról döntött a Testület, illetve szintúgy nem volt megállapítható a panaszos emberi méltósághoz fűződő jogának sérelme azon panaszosi kifogás miatt, hogy kérése ellenére nem ülhetett be a szolgálati gépjárműbe és a hidegben kellett várakoznia. A kiértékelés és élelmezésre vonatkozó kifogással kapcsolatban a Testület megállapította, hogy nem sérült a panaszos tisztességes eljáráshoz fűződő joga. A panaszos élelmezésre vonatkozó kifogása kapcsán szintén nem tudott jogsérelmet megállapítani.

A fentiek alapján a Testület az Rtv. 93. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint döntött, és a panaszt átteszi az intézkedést fogyanatosító szerv vezetőjéhez.

Budapest, 2017. november 9.

Dr. Lukács Tamás
elnök

Dr. Kozma Ákos
elnökhelyettes

Fráterné dr. Ferenczy Nóra
előadó testületi tag

Dr. Wildner Domonkos
testületi tag

Dr. Cservák Csaba
testületi tag